

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

— Izhaja ob 4. zjutraj. —
Stane mesečno Din 25.—; za po-
sredstvo Din 40.— neobvezno.
— Oglas po tarifi.
— Uredništvo:
Ljubljana, Kraljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2073 in 2004, ponoči tudi
št. 2034.
Rekopisi se ne vračajo.

Upravištevno: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2094.
Izredni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2092.
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
—
Račun pri poštnem čeku: zavarov.: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.241.

Politična ugibanja po radikalski resoluciji

Avdijenca Ace Stanojevića. — Korošec ne vidi vzroka za demisijo. — Nezaupljivi demokrati

Beograd, 28. septembra p. Od 5. do 6. popoldne je bil sprejet v avdijenci Ace Stanojević. V političnih krogih pričakujejo z velikim zanimanjem akcijo Ace Stanojevića za samiranje razmer v radikalni stranki. S posebnim zanimanjem se pričakuje tudi jutrišnja seja radikalskega poslanskega kluba, ker se domneva, da bodo na njej mnogi radikalski poslanci dali duška nad kritiko, ki so jo doživeli na seji širšega glavnega odbora radikalske stranke. Mnogi so baje tudi mnenja, da Ace Stanojević ni treba priznati za voditelja stranke. Vendar pa prevladuje v radikalskem poslanskem klubu pomirljiva struja.

Današnje »Vreme« poroča baje iz dr. Korošecove okolice, da dr. Korošec ne misli zvišati posledic iz sklepov širšega glavnega odbora radikalske stranke, temveč bo poskušal na splede radikalskega poslanskega kluba, o katerih smatra da so zanj edino merodajni.

Nadalje poroča »Vreme«, da pristajši radikalskega glavnega odbora proučujejo po-

litični položaj z ozirom na izpremembe v smeri, ki jih je obeležil glavni odbor. Trdi se, da želi Ace Stanojević predvsem proučiti možnost sporazuma s Hrvati. V teh krogih se veruje, da se bo sestavila vlada, ki bo že pred 20. oktobrom dobila volilni mandat in razpustila skupščino. Želja vseh pristavev radikalskega glavnega odbora je baje ta, da se sestavi vlada radikalov in KDK.

Ljuba Davidović se bo v najkrajšem času vrnil iz Vrnjačke Banje v Beograd; v kratkem se vrne tudi dr. Marinković iz Pariza. Demokrati trdijo, da delajo radikali za razpad sedanje vladne koalicije. Zato prevladuje pri demokratih mnenje, da se ne smejo pustiti prehiteti od radikalov in da bi bilo zanje boljše, ako sami izvedejo razpad vladne koalicije. Zato se bo vršila skupna seja poslanskega kluba in glavnega odbora demokratske stranke, na katero bodo pozvani tudi predstavniki stranke iz prečanskih krajev in na kateri se bo formuliralo razmerje demokratov do KDK.

Zopet nov škandal v beograjski Glavnjači

V Glavnjači so z batinanjem težko ranili bivšega ruskega polkovnika, ki je bil brez pravega povoda aretiran

Zagreb, 28. septembra. r. Današnja »Rit« poroča iz Beograda: V četrtek, dne 20. t. m. o priliki racije v Dušanovi ulici (kjer so v redakciji »Jedinstva« odkrili ko-kar nico), so policisti zahtevali tudi od nekakega Borisa Legata, bivšega ruskega polkovnika, ki so ga zatekli na ulici, naj se legitimira. Legat je izjavil, da nima pri sebi nikakih dokumentov, pač pa jih ima doma v Dušanovi ulici, par korakov od mesta, kjer so ga ustavili. Policisti mu niso dovolili, da bi šel domov po svoje listine, marveč so ga odgnali v zloglasno Glavnjačo. Zaprl so ga v samotno celico, v kateri ni bilo nikakega pohištva, ter ga silili, naj se vleže na betonsko tla. Ker so bila tla vrhulaga še zelo nmravana in blatna, Legat tega ni hotel od-
riti, marveč je izjavil, da bo prebil noč sto-
je v celici, naslonjen ob zid. Zandarji so ga

nato s silo vrgli na tla ter ga neusmiljeno pretepli. Poškodovali so mu pljuča, ranili vrčnico in zlomili dve rebri. Naslednjega dne je bil Legat policijsko kaznovan na 110 din globe, nato pa so ga izpustili iz zapora.

Ranjeni Legat je sedaj v bolnici, kjer so »dravniki ugotovili težke notranje poškodbe in veliko izgubo krvi. Polkovnik Boris Legat je bil med svetovno vojno odlikovan z najvišjim ruskim vojnim odlikovanjem, z redom sv. Jurija, ki se podeljuje po posebnem statutu le za izredno hrabrost. Ima tudi več visokih francoskih odlikovanj.

Za škandalozni slučaj sta se zainteresirala tudi francosko poslanstvo in dvorna pisar-
na. Notranji minister dr. Korošec je bil po-
zvan v dvor, da poroča, kaj je na stvari ter
e nato odredil preiskavo.

„Vsi hočemo državo, a ne take države!“

Nastas Petrović o potrebi sporazuma s KDK in o možnostih sporazumne preureditve države

Sarajevo, 28. septembra r. Sarajevski »Jugoslavenski list« objavlja razgovor z Nastasom Petrovićem, ki se je na povratku iz Črne gore ustavil v Sarajevu. Uvodoma je naglasil svoje prepričanje, da mora za vsako ceno priti do sporazuma s KDK. Prepričan je, da nikdo ne želi razkosanja sedanje države. »Obstaja pa nekaj, česar no-
čejo Hrvati, česar pa nočem niti jaz in, ka-
kor vem in čutim, nočejo tudi mnogi in pre-
mnogi Srbi — nočemo take države, ka-
kor jo imamo sedaj. Mi hočemo državo, to-
da nočemo take države; mi nočemo države,
v kateri se ustvarjajo parlamenti, ki ne
predstavljajo prave volje naroda, in iz ka-

terih izhajajo vlade, ki so nenarodne in ki
nosijo vse znake osebnih režimov.« Nastas
Petrović naglašja dalje, da je tudi on na
strani vseh onih Hrvatov, Srbov in Slove-
ncv, ki se bore za popolno in pravo demo-
kracijo. Tudi on ni centralist, toda med
centralizmom in onim, kar zahtevajo neka-
teri Hrvati, so še vmesne oblike notranje
ureditve države in ta eni teh vmesnih sto-
peni se moremo srečati in sporazumeti. Na
koncu je Nastas Petrović povdaril svoje
prepričanje, da do sporazuma absolutno ne
more priti, dokler se ne odstrani sedanja
vlada in razpusti sedanja Narodna skupšči-
na.

Gospodarska konferenca hrvatskih oblasti

Važna posvetovanja zastopnikov desetih prečanskih oblastnih samouprav v Zagrebu

Zagreb, 28. septembra r. Danes dopoldne je bila v prostorih Hrvatskega sabora otvorjena pod predsedstvom predsednika zagrebskega oblastnega odbora Josipa Predavca gospodarska konferenca, ki se je udeležuje okrog 40 delegatov in referentov iz 10 prečanskih oblasti. Zastopane so zagrebska, mostarska, dubrovačka, splitska, travniška, bihaška, primorsko-krajiška, osije-
ška in sremska oblast. Konferenci so
prisostvovali tudi nekateri profesorji
zagrebske gospodarske šumarske fakul-
tete in drugi strokovnjaki. Prvotno je
bila konferenca zamišljena kot strogo
kmetijsko-gospodarska konferenca, ki
bi razpravljala le o skupnih kmetijskih
zadevah. Glede na predloge posamez-
nih oblasti pa je bil pozneje dnevni red
razširjen na razna skupna finančna in
prometno-gradbena vprašanja. Na dnev-

nem redu so tudi vprašanja melioracije
in vodni problemi. Zelo važno točko
dnevnega reda tvori tudi enotna seš-
ta oblastnih proračunov. Konferenco je
otvoril predsednik zagrebskega obla-
stnega odbora Josip Predavec, ki je
uvodoma pojasnil cilje te konference. V
naprej se je zavaroval proti mnenju, da
znači ta konferenca nekako arondacijo
prečanskih oblasti. Obžaloval je, da
kljub povabilu ne prisostvovala konfe-
renci sarajevska in vrbaska oblast. Slo-
venske in vojvodinske oblasti niso bile
povabljene, ker so njihove gospodarske
razmere povsem različne in ker z nji-
mi tudi doslej ni bilo tesnejšega sode-
lovanja.

Takoj nato je konferenca prešla na
dnevni red ter je razpravljala o posa-
meznih točkah dnevnega reda. Konfe-
renca bo trajala bržkone tri dni.

Nov veliki župan v Splitu

Split, 28. sept. n. Za velikega župana
splitske oblasti je imenovan dosedanj
pravni referent dr. Radomir. Radomir
je služil pred prevarom pri namestništvu
v Zadru, pozneje pa pri pokrajinski vladi
v Splitu. Po politični pripadnosti je davi-
vičev.

Zakonski predlog o razdolžitvi srbskih kmetov

Beograd, 28. septembra p. Popoldne je bila
seja skupščinskega odbora za pretraz zakonske-
ga predloga o razdolžitvi seljakov. Zemljorad-
niki so predlagali, naj se sprejme v predlog do-
ločba, po kateri se dovoljujejo kmetijski prediti
na 10 let, na ta način, da bi seljaki vsako leto
v mesecu novembru plačali en obrok in da bi
se dovoljeno posojilo obrestovalo največ po
10%. Njihov predlog je bil rezerviran za odlo-
čitev v ministrskem svetu.

Češki gostje v Zagrebu

Zagreb, 28. septembra č. Davi je dospela
semkaj skupina 35 predstavnikov različnih
kulturnih, socialnih in higijskih ustanov
iz Češkoslovaške. Na kolodvoru so jih spre-
jeli podžupan Milutin Mayer in občinski
svetnik Slavo Vereš, v imenu Jugosloven-
sko-češkoslovaške lige dr. Milovan Zoričič.
Češkoslovaški konzul Andrija, veliki župan
Peter Zrelec in mnogi drugi. V nedeljo ob
9. dopoldne odpušajo češkoslovaški gostje
v Ljubljano.

Falska elektrika za Varaždin

Varaždin, 28. septembra č. Občinski svet je
na svoji seji 25. t. m. odobril pogodbo z elek-
trarno na Fali za dobavo toka; pogodba je bila
sklenjena že v času komisarjata. Obenem je
mestna občina prevzela jamstvo za posojilo, ki
je potrebno za instalacijo daljnovodov.

Venizelos za zvezo balkanskih držav

Zanimive Venizelosove izjave našemu poročevalcu v Parizu. —
Še bolj zanimive vesti iz Aten. — Venizelos pride v Beograd
v začetku oktobra

Pariz, 28. sept. (up.) Grški ministrski
predsednik Venizelos je izjavil našemu za-
stopniku, da ima Grčija kljub prijateljski
pogodbi z Italijo popolnoma proste roke
na Balkanu. O vsebini svojega razgovora
z dr. Marinkovićem ni hotel podati nobe-
ne izjave, češ da segajo zadevna vprašanja
globoko v grške interese. Obljubil pa je na
pristanek najširših svoboščin v solunski co-
ni. Glede razmerja med Grčijo in Malo
antanto je izjavil, da Grčija kot čisto bal-
kanska država nima nikakih skupnih inte-
resov z državami osrednje Evrope. Končno
se je izjavil za zvezo balkanskih narodov
na temelju entente cordiale.

Pariz, 28. sept. (ri.) Poincaré in Briand
sta sprejela v izredni avdijenci grškega

ministrskega predsednika Venizelosa, ki je
izjavil, da je italijansko grška prijateljska
pogodba popolnoma mirovnega značaja.

Atene, 28. sept. g. V političnih krogih se
izve, da je ministrski predsednik Venizelos
v včerajšnjem razgovoru z Briandom spo-
ročil, da Grčija ni pripravljena sprejeti po-
gojev za sklenitev pogodbe z Jugoslavijo,
ki so jih sestavile prejšnje vlade. Briand je
obljubil Venizelosu, dalekosežno podporo
in posredovanje napram Jugoslaviji, da ta-
ko omogoči premostitev prejšnjih nespora-
zumljen. V Londonu se bo Venizelos so-
stal z lordom Cusendunom. Pogajanja se
bodo v glavnem nanašala na finančnega
vprašanja. V Beograd bo Venizelos prispel
najbrže 5. oktobra.

Izročitev ameriškega odgovora v Londonu in Parizu

Včeraj je bila izročena ameriška nota na angleško-francoske
predloge glede omejitve pomorskega oboroževanja. — Nota bo
danes objavljena. — Nove senzacionalne vesti o povabilu
Italije k angleško-francoski antanti. — Stališče Rusije in Ja-
ponске

London, 28. septembra. (lo.) Danes je iz-
ročil ameriški veleposlanik lordu Cushen-
dunu odgovor ameriške vlade na angleško-
francoske predloge glede omejitve pomor-
skega oboroževanja.

Ti predlogi, ki tvorijo kompromis med
angleškim in francoskim stališčem glede ra-
čunanja pomorske tonaže, so bili »vrednoteni
pred dvema mesecema ameriški italijanski
in japonski vladi in naj bi tvorili podlago
za bodoče razprave v pripravljani komisiji
za razorožitevno konferenco.

Japonska vlada je notificirala pred krat-
kim Londonu in Parizu, da je s temi pre-
dlogi sporazuma in tudi Italija je sprejela
te predloge simpatično. Akoravno ne vse-
buje nota nikakih novih predlogov za me-
jitve pomorskega oboroževanja, kljub temu
ne zapira vrat za nadaljnje diskusije o tem
vprašanju. Po drobni kritiki angleško-
francoskih predlogov in po povabilu ame-
riškega stališča, ki je bilo povdarjeno na
pomorski razorožitevni konferenci v Ženevi,
zaključuje nota tako - le:

»Vlada ameriških Zedinjenih držav je
pripravljena, da stori vse, kar je v njeni
moči, da se ustvari podlaga za nadaljnjo
omejitve pomorskega oboroževanja, ki naj
bi bila zadovoljiva za vse države, vstevši
one, ki niso bile zastopane na konferenci
treh držav v Ženevi, ter je tudi pripravlje-
na, da vzame v obzir na bodisi katerikoli
konferenci posebne potrebe Francije, Itali-
je ali pa druge države v vprašanju pose-
bnega razreda vojnih ladij, ki bi te države
smatrale potrebne za njihovo obrambo. To
bi se uredilo lahko na ta način, da menja
vsaka država odstotek v razredih v mejah
celokupne tonaže. V tem slučaju bi se od-
egnili odstotek tonaže od drugega razreda
ladij, ako bi se ga povišalo v enem raz-
redu ladij.

Predloge, ki bi jih stavili v gornjem smi-
slu angleški delegati, bi ameriške Zedinjene
države vzele simpatično v obzir. Na drugi
strani pričakujejo Zedinjene države, da lo-
veljalo gornje načelo tudi za ameriške po-
trebe.

Pariz, 28. septembra. s. Odgovor, ki ga je
izročil ameriški veleposlanik, vsebuje po

»Petit Parisien« naslednje tri točke: 1.)
ameriška vlada noče, kar izraža zelo vplud-
no, pristati na mornariško pogodbo, ki je
priključna samo na potrebo Anglije in Fran-
cije in v nobenem oziru ne upošteva potreb
Amerike. 2.) V utemeljitvi te odklonitve po-
vdarja nota, da Amerika ne more dopustiti,
da omejitve števil velikih križark ne tla
bila izpolnjena z istočasno omejitvijo šte-
vila malih križark, podmornic, pomožnih
križark in drugih. 3.) Ameriška vlada ne
stavi nikakih drugih konkretnih načrtov za
razorožitev, pri čemer pa pušča vrata odprta
za nadaljnja pogajanja s tem, da je priprav-
ljena proučiti vsak predlog, ki bi kakorkoli
pospešil omejitve oborožitev na morju.

London, 28. septembra. (be.) »Times«
menijo, da bo ameriška nota Franciji in
Angliji objavljena v soboto in pravijo, da
pomenja ta nota triumf ameriških admira-
lov, katerih stališče je odobrili predsednik
Coolidge.

Pariz, 28. septembra s. »Chicago Tribune« po-
roča, da sta Anglija in Francija v zadnjih dne-
vih podvezli v Rimu razne korake, da bi spravi-
li Italijo v skupno angleško-francosko fronto.
V ta namen sta Italiji za pristop v evropsko
pogodbo ponudili sledeče:

»Celokupna balkanska politika naj bi bila zdru-
žena v koncern treh velešil. Italija naj bi dobila
posebne koncesije na Dajnem vzhodu; razen
tega naj bi ohranila mandat nad Sirijo in do-
segla večji vpliv v Abesiniji in južni Arabiji.
Obenem bi se morala Italija odreci svojim za-
htevam v Tunisu. Pod temi pogoji naj bi Italija
pristopila v angleško-francosko mornariško po-
godbo, nakar bi Francija ne izgradila oporišča
za letala ob italijanski meji.

Moskva, 28. septembra (ri.) »Izvestija« trdijo
kljub demantiranjem francoskega in angleškega
časopisa, da obstajajo tajni angleško-francoski do-
govori glede sodelovanja angleških in francoskih
pomorskih in letalskih vojnih sil v slučaju iz-
bruha nove vojne.

Washington, 28. septembra (be.) Semkaj je
prispel japonski delegat na zasedanju skupščine
Društva narodov Ušida, ki bo sprejet v avdi-
jenci od predsednika Coolidgea in državnega
tajnika Kellogga.

Pričetek volilne kampanje v Angliji

Min. predsednik Baldwin o uspehih konservativne stranke.
Volilni program konservativcev

London, 28. septembra. (lo.) Snoči je go-
voril Baldwin na shodu delegatov konser-
vativne stranke v Jarmouthu. Ministrski
predsednik je posvetil večino svojega go-
vora vladni politiki in delovanju konservati-
vne stranke.

V začetku »svojega govora se je v toplih
besedah »omniljal obvelega zunanjega mi-
nistra Chamberlaina, nakar je izjavil: »Vsa
država in vsa Evropa priznava spretnost
in potrpežljivost, s katerim je vodil zunanji
minister Chamberlain štiri leta zunanjo po-
litiko angleške države. Upam, da bo Cham-
berlain še nadaljnja štiri leta vodil svoje
posle. V Locarnu, na Kitajskem in v Egiptu
je Chamberlain s spravljivim duhom branil
interese angleške države in v nekaterih pri-
merih tudi življenje angleških državljanov
ter je vztrajno vodil mirovno politiko. Ve-
lik del uspeha na prodiranju mirovne ideje
v Evropi tekom zadnjih štirih let je njego-
va zasluga.

Glede varstva industrij je ministrski
predsednik povdarjal, da je ta zakon že
premagal poskusno dobo. Malo ljudi je, ki
bi lahko trdili, da ta zakon ne bi bil uspe-
šen. Nadalje je ministrski predsednik ome-
nil zakon o pokolninih vdovam in sirotam,
na podlagi katerega prejema pokolnina nad
četrt milijona vdov in nad 350.000 otrok
Poleg tega živi penzijo 180.000 starih lu-
di.

Nato je govoril Baldwin o prosveti in o
modernizaciji ljudskih šol ter je povdarjal
potrebo, da se organizira v šolah zdravni-
ska služba. V Angliji je 63.000 več šolskih
otrok kot prošlo leto. Nadalje je izjavil, da
bo skušala vlada z novim zakonom o elek-
triki poceniti električno silo in jo staviti na
razpolago poljedelstvu in industriji. Na ta
način bi se v veliki meri onečila brezposel-
nost.

Končno je izjavil Baldwin, da je rešitev

stanovanjskega problema na poti in da se
bo lahko povrnil drugo leto na viado z
mirnim srcem in mirno vestjo.

London, 28. septembra. (lo.) Na konfe-
renci konservativne stranke v Jarmouthu
so bile predlagane resolucije, v katerih se
zahteva, naj se zakon o varstvu industrij
raztegne tudi na druge industrijske pano-
ge. Prisotni delegati so pokazali za te re-
solucije veliko zanimanje. Pred kratkim je
del konservativne stranke predlagal Bald-
winu, naj se zakon o varstvu industrij raz-
tegne tudi na industrijo jekla in železa. Vsi
govorniki so povdarjali važnost zakona za
varstvo industrije in zahtevali, naj se ta
zakon raztegne na čim večje število »indu-
strij, kar bi bilo tudi v skladu s »progra-
mom ministrskega predsednika za prihod-
nje volitve. Delegat sir Henry Page je
predlagal, naj se varstveni zakon raztegne
tudi na tekstilne industrije v Yorkshireu,
kar bi omogočilo zaposlitev 130.000 delav-
cev v prihodnjih petih mesecih.

Madžarska podbiše Kelloggov pakt

Budimpešta, 28. septembra g. Kakor izve vaš
dopisnik, je ministrski svet na zadnji seji skle-
nil, da bo Madžarska pristopila k Kelloggovi
pogodbi. Zakonski osnutek o tem bo v kratkem
izgotovljen ter predložen že na prvi seji je-
senskega zasedanja parlamenta dne 16. oktobra.

Franc Jožetova dežela sovjetska

London, 28. septembra s. Po vesteh iz Osla
je sovjetski kedolomlec Krasin okupiral Franc
Jožetovo deželo za sovjetsko Rusijo. Krasin je
pustil tamkaj večjo zalogo živih in sovjetsko za-
stavo.

Odprava vizuma med Francijo in Nemčijo

Berlin, 28. septembra (be.) V oktobru se pri-
čno med Francijo in Nemčijo pogajanja za od-
pravo potnega vizuma.

Klerikalci hočejo razpustiti občinski odbor na Bledu

Novo pripravljeno klerikalno nasilstvo. — Brez vzroka hočejo razpustiti občinski svet in imenovati klerikalnega gerenta

Iz zanesljivega vira izvem, da namerava ljubljanski veliki župan razpustiti občinski svet na Bledu. Kakor svoj čas za razpust občinskega sveta v Kranju, se tudi akcija proti blejskemu občinskemu svetu že dalj časa pripravlja. Dočim se je za nameravano nasilstvo proti občinski avtonomiji mesta Kranja še pravočasno izvedelo in je na energičen migljaj morala cela stvar ad acta, se je za Bled čakalo, da se odselejo gostje in prepreči eventualna intervencija.

Pred nekaj dnevi je došel na velikega župana formalni predlog oblastnega odbora, da se občinski svet na Ble-

du, ki je v naprednih rokah, razpusti in da se občina izroči klerikalnemu gerentskemu svetu. Za gerenta je določen g. Mihael Černe, hotelir pri Petramu na Bledu, za prisednika pa Fran Zupan in Zdravko Rus.

Kakor čujemo, so klerikalci že jako nejevoljni, da veliki župan ni takoj izvršil njihovega naloga, ter so že urgirali, da se razpust takoj izvrši. Po njihovem načrtu bi se imeli sistematično razgnati vsi občinski odbori, ki niso povsem v rokah SLS ter suspendirati občinska avtonomija povsod tam, kjer ni brezpogojno pokorna klerikalni komandi.

Laž in zavijanje — edino sredstvo SLS

Duhovi, ki so jih klerikalci sami začeli klicati, strašijo zdaj najbolj nje same. Boj kot! Kakšnega vraga so znale počenjati klerikalne novine, dokler se s svojo gonjo niso same najbolj opekile. Reklama za napredne slovenske liste se je razširila in število naročnikov je porastlo, kakor tega »Jutro« in »Domovina« niti sama nista pričakovala, čeprav vesta iz izkušnje, da jima vsaka klerikalna gonja prinese več sto naročnikov. Čisto drugače pa je s klerikalci in s socialnim bojkotom od strani KDK. Glasilo bosanskega nadškofa, ki smo ga večeraj citirali, je dovolj resno in prevdarno povedalo, da si bodo klerikalni duhovniki izpodkopali vse ugled, ako se bodo raje vdirjali politični gonji, mesto da bi izpolnjevali svojo glavno dolžnost — skrb za versko stanje vsega naroda.

Kako huda je začela presti klerikalnem, dokazuje najbolj pisanje njihovih tednikov, namenjenih tistim plastem, o katerih so v generalnem štabu SLS neomajno in nepoboljšljivo preverjeni, da jim lahko strežejo z najoglednejšimi zavijanjem in prostimi lažmi. Kako bi zatoj mogel »Slovenski gospodar« pisati o socialnem bojkotu drugače, kakor da KDK nastopa proti cerkvam in svetnikom!

Prvi bojkot so proglasili — cerkvam. To se vidi, kaj hočejo! Namesto Boga in Matere božje ter svetnikov bi naj menda Radičevce podobno postavili na oltar, namesto evangelija pa mogoče kakšno čisto versko »Domovino« brali! Tako piše »Slovenski gospodar«. To seveda ni cinizem, to je pravi izraz klerikalnih muk, na podoben način, kakor jih ima trdovraten delinkvent pred sodnikom, ki se razgaljena že vsa njegova hudobija.

Naravna stvar, da si tudi »Domoljub« ne more več drugače pomagati iz zadrege, kakor da »po beležkah ubitega Perića, ki jih ima zdaj policija,« opisuje, kako so »žerjavovski orjunaši mučili delavca Fakina«. In še bolj naravna stvar je, da maziljena roka k temu opisu vedoma pristavlja prostaško laž in kleveto: »In ta zverinstva so žerjavovski zagovarjali!«

Za ljudi, ki uganjajo v svojih »ljudskih« tednikih take podlosti in se vrhu tega še štejejo za božje namestnike, je socialni bojkot še daleko premilo sredstvo. Zaslužijo prezir. Zato se pač ne moremo čuditi, če je glasilo sarajevskega nadškofa v resni skrbi obsodilo politične metode slovenskega in hrvatskega klerikalizma s povdankom, da politikujoča duhovščina sama uničuje vero in škoduje cerkvi.

Prazne obljube orožništvu

Iz orožniških krogov smo prejeli naslednji dopis, ki nam predločuje, kako krivično je zapostavljen orožniški stan, ki opravlja težavno in odgovorno službo:

Letošnjo pomlad se je mnogo pisalo o tem, da se bodo razmere v orožništvu izboljšale, ker da bo kmalu uveljavljena nova zadevna uredba. Leto gre h koncu, a orožniki smo postali še večji siromaki, zakaj vsak orožnik mora plačevati sedaj mesečno 60 do 80 Din davka, ki ga prej ni bilo.

Narednik II. klase na pr. ima polnih 30 let orožniške službe in plačuje mesečno 75 Din davka od plače. Ko gre v pokoj, pa dobi 533 Din mesečne pokojnine. Vsak drug državni nastavljenec dobi najmanj polovico več pokojnine kakor orožnik, čeprav ima ta izredno naporno in odgovorno službo. Že pokojnina drugih državnih nameščenecv je neznamenita, a orožniki je prav beraška. Vsak državni uslužbenec dobiva dnevno za posameznega družinskega člana po 5 Din, edino orožniki dobivajo: aktivni po 4 Din, upokojeni pa, ki običajno bolujejo za revmatizmom, celo samo po 3 Din. Posl. dr. Kramer in dr. Žerjav sta se energično in dosledno borila za naše pravice, a klerikalni režim je vse pogazil in je celo sodbo Državnega sveta vrnil na koš!

Orožniki trpimo pomanjkanje, a od merodajnih čimteljev se za nas nihče ne briga, ker smo pač le orožniki ter imamo svezane roke in zamašena usta. In pri tem je sedaj »največji Slovenec« dr. Korošec naš šef!

Mladi neoženjeni orožniki so sicer na boljšem, a kljub temu so začeli zapuščati orožništvo. Ker vidijo, da v tem stanu nimajo nikake bodočnosti: ako služijo 4 ali pa 30 let pri orožništvu, imajo vedno eno in isto plačo, dočim drugi državni uslužbenec postopno napredujejo v plači. Danes, ko so na krmilo ljudje, ki so nam obljubljali zlati gradove, smo zapostavljeni in tepeni kakor hišni črnači. Stran naj jih bo!

Dr. Maček o radikalski resoluciji

Zagreb, 28. septembra 6. O resoluciji, ki jo je sprejel širši glavni odbor radikalske stranke je danes dr. Maček dal novinarjem naslednje izjavo:

»Srbski narod iz Srbije žal sploh nima stranke v evropsko-demokratskem smislu besede. Da je tako, se vidi najbolje iz tega, ker dobiva večino pri vseh volitvah ona stranka, ki ima oblast. Srbijanski politiki, ki smatrajo sebe ali ki jih smatrajo tudi drugi nepoučeni za voditelje stranke, zavzemajo napram Hrvatim vsi isto stališče. Jajajo na hrvatskem narodu, pa tudi na njegovem lastnem narodu. To je vsa ideologija sedanjih srbskih strank. In zato me resolucija radikalskega glavnega odbora niti najmanj ne interesira. Vedeli smo že, se predno je bila sprejeta, kakšna bo. Saj je že pokojni predsednik Stjepan Radić povedal in to ponavljamo tudi mi, njegovi nasledniki, da za nas ne obstoje srbske stranke, za nas obstojata samo narod in kralj.«

Pred občinskimi volitvami v Bosni

Sarajevo, 28. sept. 6. Včeraj je bil zadnji dan za vlaganje kandidatnih list za občinske volitve v Bosni in Hercegovini. Svoje kandidatne liste so v mnogih kraljih vložile vse stranke v Sarajevu je bilo vloženih 13 kandidatnih list; prva je muslimanska, zadnja pa radikalna. Do zanimivega v vsej državi edinstvenega slučaja je prišlo v malgaškem srezu. Tam so se vsi volilci kakih 30 tisoč po številu sporazumeli, da postavijo za vse občine samo eno, skupno listo. Po tem sporazumu določili muslimani 30, KDK 15, zemljoradniki 14, radikali pa 29 mest v občinskih zastopih. V Foči je oblastni poslanec Dasović, ki pripada dr. Spahovi stranki postavil posebno listo in se proglasil za disidenta. Vodstvo JMO se pripravljalo, da ga zaradi tega izključi iz svojih vrst in z njim vse, ki niso za oficijelno listo JMO.

Važne spremembe v policijski upravi

Beograd, 28. sept. p. Na predlog predsednika vlade dr. Korošca je kralj podpisal ukaz, s katerim se sedanji načelnik javne varnosti Zika Lazić postavlja za pomočnika notranjega ministra, dosedanj pomočnik Zarko Milovanović pa upokojuje, za načelnika oddelka javne varnosti je imenovan Rado Todorović, dosedaj načelnik oddelka za zaščito države. Oddelke javne varnosti in oddelke za zaščito države se obenem spoji. Začasno bo dolžnosti načelnika javne varnosti vršil inspektor Savičić. Določeno se, da je tudi podpisani ukaz, s katerim se imenujejo trije novi veliki župani, vendar pa njihova imena še niso znana.

Kongres zaščito avtorskih pravic

Beograd, 28. sept. p. Mednarodni kongres za zaščito avtorskih pravic je danes nadaljeval svoje delo. Današnji seji sta predsedovala dr. Kumanudi in dr. Matillard, ravatelj mednarodnega biroja dela Ostertag je zahteval, naj naša država ratificira berneške konvencije, v katerih se določa zaščita avtorskih pravic v vseh panogah intelektualnega ustvarjanja. V razpravi so sodelovali mnogoštevilni udeležniki.

Zarubljani državni uradi

Sarajevo, 28. sept. n. Pri tukajšnjem sodišču je vloženih cela vrsta tožb trgovcev proti državi, ki ne plačuje svojih davkov. Sodišče je že v več slučajih izreklo sodbu. Ker denarja tudi po razsodbi ni bilo mogoče iztirjati, so tožitelji segli po ružni. Danes je sodnija zaplenila vso opremo v sobi ravnatelja sarajevske pošte in rekcije in v pisarni delegacije ministrstva za trgovino. Poštna direkcija dolguje trgovcem okrog 9000, delegacija trgovskega ministrstva pa 30.000 Din.

Borba za agrarno reformo v Dalmaciji

Beograd, 28. septembra p. Spor, ki je nastal v vladi zaradi ureditve agrarnih odnosov v Dalmaciji, danes se ni bil rešen. Popoldne so imeli sejo dr. Korošec, dr. Angelinović in Doka Popović, ki pa ni prinesla zaželenega uspeha. Zato se bodo njihova posvetovanja jutri nadaljevala. Z ozirom na to, ker se ministri niso sporazumeli, se domneva, da bo zadeva predložena v rešitev poslanskim klubom vladne večine.

Čsl. zdravstveni minister v Dalmaciji

Sarajevo, 28. septembra n. Semeraj je došel v spremstvu višjih uradnikov našega ministrstva za narodno zdravje češkoslovaški minister narodnega zdravja dr. Tiso, ki si bo ogledal razne institucije naše države na polju narodnega zdravja. Jutri bo odpočival v Dubrovniku in nato nadalje po dni v Dalmaciji.

Veliki nemiri v Južni Avstraliji

Adelaide, 28. sept. (lo.) Včeraj so vdrl v stavkajoči pristanški delavci v prostore neorganiziranih delavcev ter so izgnali nove kolonice in jih neusmiljeno pretepli. Nato so demonstranti vdrl na parnike in pomotaki vse blago v morje. Na drugem mestu je nad 2000 stavkajočih vdrl na pomol, kjer je kamenjalo stavkolomce in jih mnogo ranilo. Na pomolu sta bila samo dva policista, ki sta morala pred razjarjenimi množicami bežati.

Adelaide, 28. sept. (lo.) Ministrski svet je imel dolgotrajno sejo o napadu stavkajočih proti delavolnim delavcem v luki. Ministrski svet je proglasil, da obstoja narodna kriza in je ustavil vsa dela do ponedeljka. Ministrski predsednik je pozval prebivalstvo, naj ustanovi narodno stražo.

Komunistična akcija v Bolgariji

Sofija, 28. sept. g. Kakor poročajo listi, je bila v Slivnem sklicana tajna komunistična konferenca. Policija je izvedela za to konferenco in aretirala 40 oseb. Na čelu gibanja je bil neki Spajanov, ki je bil nedavno obsojen na 15 let ječe. Policija zatrjuje, da je vodila organizacijo v Slivnu dunajska komunistična organizacija, ki jo je vodil novinar Iskrav, ki je bil na Dunaju obsojen zaradi poverbe politnega lista.

Sovjetski občinski obrati v privatnih rokah

Moskva, 28. sept. d. Glavni koncesijski odbor je izdelal načrt občinskih gospodarskih koncesij za nad 60 mest, med njimi za Mosko, Leningrad, Odeso, Harkov, Tiflis in Kijev. V tem načrtu so razni občinski gospodarski obrati, kot električne železnice, plinarne, vodovodi itd. označeni kot koncesijski zavodi. Glavnica, ki bi jo bilo treba naložiti, cenijo na okroglo 7 milijonov rubljev. Od koncesionarjev se v prvi vrsti zahteva, da bi določili tarife, ki bi jih prebivalstvo lahko plačevalo, pri čemer bi bil zagotovljen tudi zadosten zaslužek za koncesionarja. Pogodbe bi se lahko podlaševale. Za varnost investicij bi bilo preskrbljeno s tem, da bi bile za določeno dobo prepovedane ustanovitve podobnih obratov.

Odkrita dijaška zarota v Rusiji

Moskva, 28. septembra g. 22 dijakov poljedelske visoke šole v Kubanu je bilo aretiranih zaradi protirevolucionarne zarote. Dijaki so obtoženi, da so z razglasi propagandni svobodo tiska, odpravljajo politične policije in vzpostavljajo starih političnih razmer. Zaroto so odkrili na ta način, da so dijaki umorili neko tovarišico, ker je hotela izdati zaroto.

Francosko-turški odnosi

Angora, 28. septembra s. Novi francoski poslanec de Chambrun je izročil Mustafi Kemalu paši svoje poverilnice. V pozdravnih nagovorih sta oba državnika sлавila čustva simpatij, ki vladajo med Francijo in Turčijo.

Prvo oficijelno priznanje nankinske vlade

New York, 28. septembra d. Iz Washingtona se izve, da je ameriška vlada de jure priznala nacionalistično vlado v Nankingu. To priznanje se bo v kratkem poznalo na novih smericah, ki jih hoče ameriška politika zavzeti napram Kitajski.

Razpis sovjetskega posojila

Moskva, 28. septembra (be.) Sovjetski odbor za koncesije pozivlja na podpis 400-milijonskega posojila, ki se bo uporablja za gradnjo električnih central v 60 ruskih mestih.

Velik bančni polom na Danskem

Kodanj, 28. sept. (be.) Ena največjih danskih bank »Privatbanken« se je brezuspšno naporih, da premeta finančne težave zaprla svoje prostore. Izgube banke se cenijo nad 70 milijonov kron. Pri polomu je prizadeto mesto Kodanj in več važnih industrijskih koncernov. Ministrski svet je razpravljal 11 ur, kako naj se proži banki državna pomoč.

Vsak dan nove eksplozije in druge katastrofe

Rim, 28. sept. (be.) V Fortu Pertite v bližini Piacenza je prišlo do strahovite eksplozije. Umrlo je 13 ljudi.

Rim, 28. sept. s. V dinamitni tovarni v Orpetellu je prišlo do eksplozije. Pet oseb je bilo ubitih, pet pa ranjenih.

Berlin, 28. sept. (be.) V bližini Anvers je eksplodirala zaloga municije. Kakor je dognala preiskava, je nastala eksplozija v municijski tovarni pri trdnjavi Hoboken vsled požara, ki so ga zanetili neznanci. Tri osebe so bile aretirane.

Hankov, 28. sept. (be.) Požar je upepelil 2200 hiš. Ubilih je bilo 150 oseb. 10.000 ljudi je ostalo brez strehe.

Bridgetown (Mali Antili), 28. sept. (lo.) Na otoku Barbados so zabeležili izredno močan potres, ki je trajal 15 sekund.

Harbin, 28. sept. s. V okolici Tungfiao, kjer se stekajo meje med Mongolsko, Čilom in Mandžurijo, je dosedaj umrlo 189 oseb na kugi.

Nobile pri papežu

Rim, 28. septembra g. Papež je sprejel generala Nobila v triletni turistični obisk.

General Zagorski žrtve zarote?

Kovno, 28. septembra (be.) Poljski štabiški oficir, ki je bil aretiran na litovskem ozemlju, je izjavil, da sta poljskega generala Zagorskega ustrlela v Vainu poljska polkovnika Miernicki in Beck.

Zaroka japonskega prestolonaslednika

Tokio, 28. septembra (lo.) Danes je bila poroka provizorskega prestolonaslednika Čičibusa s gospo Setsuko Madsudaira, hčerjo novega japonskega veleposlanca v Londonu.

Podražitev nemškega premoaga

Berlin, 28. septembra (be.) Državna premoagovna družba je sklenila povisati cen rjavemu premoagu od 50 pfenigov na 1 marko. Državni gospodarski minister se je izjavil proti povisani.

Robert Fabre - Luce:

Imperijalizem in pacifizem

V Ljubljani se muči te dni znani francoski publicist baron Robert Fabre-Luce, ki je zaslovel po Evropi kot početnik novega pokreta med francosko mladino, pod imeni »Nova desnica« in »Svobodna Evropa«. Pokret je izrazito pacifiističen, vendar pa pri tem ne negira sil, ki dajejo pravico današnji mednarodni politiki. Imperijalizem in nacionalizem smatra kot realna, narodno prerojena pojava, s katerima je treba računati. Rešiti je treba problem, kako spraviti nacionalizem in imperijalizem v sklad s pacifizmom. Nekaj misli o tem je napisal za »Jutro« in ki ga danes objavljamo.

Z Jugoslavijo vežejo odličnega francoskega novinarja že stari stiki. Njegov ded marquis de Rose je bil sošolec in vojaški tovariš kralja Petra. Intimno prijateljstvo tu je vezalo še tudi potom, ko je kralj Peter pred 25 leti postal srbski vladar. Robert Fabre-Luce sam je bil med vojno več let pridelen kot francoski oficir srbski drinski diviziji in je bil v vseh bojih. Srbohrvaščino obvlada perfektno.

V prehodni dobi, kakor je naša, ko se toliko misli križa in ko toliko duhov išče neke mednarodne modre misli, neke sintetične politične doktrine, osobito v zunanji politiki, je zanimivo proučiti dva nauka, ki sta se v prvi četrtini našega veka najbolj dojmila narodnih mas: imperijalizem in pacifizem. Prvi je posebno naglašena oblika nacionalizma, drugi pa je reakcija na izrodke, ki jih je prinesel imperijalizem, upor individualizma proti koncepciji, ki je morda ustvarjalna, vendar izključno kolektivnega značaja.

Svetovna vojna se je rodila iz imperijalizma, in sicer iz njegove najbolj brutalne forme. Dva imperija, angleški in nemški, ki sta imela nasprotujoče si gospodarske interese, sta bila prisiljena zgrabit za orožje, da čuvata vsak svojo nadvlado, ter sta povlekla v ta boj dve skupini narodov.

Voditelji Nemcev so si usvojili nauke svojih filozofov Treitschkeja in Hegela ter Angleža Darwina in naglasili potrebo vojne. Po njih mnenju je bilo tedaj treba postaviti temelje nemški prevladi in hegemoniji s krvavimi sredstvi. Angleški imperij se je čutil neposredno ožranega. Politika sira Edvarda Greya je uničila nade lorda Haldanea in privedla Anglijo na stran antante, s čimer je bil nemški poraz zagotovljen. Nemški imperijalizem se je zrušil, ali pa je vsaj začasno mrknil, toda imperijalistično stremenje ni mrtvo. Vidimo, kako vstaja pri drugih narodih: ali ni morda fašistična Italija ravno tako imperijalistična, kakor je bila pred vojno Nemčija? Francija je tako stremenje poznala samo kratak čas v oni nesrečni dobi, ko je poskušala anektirati Porenje, sklicujoč se na umetni porenški separatizem; Poljska je odgovorila na ruski naпад na Varšavo s pohodom na Kijev, Japonska pa je s svojimi armadami imela na Daljnem vzhodu iste namere. Ali je s tem rečeno, da so taka stremjenja del narodnega bistva? Benito Mussolini nam odgovarja na to vprašanje trdeč, da je ravno imperijalizem bistvo naroda. Na nesrečo so bili vse do danes vsi voditelji narodov istega mnenja.

Hitler, ki sem ga slišal govoriti in se z njim spoznal tudi osebno, odkrito izpoveduje imperijalizem. Naj navedem njegove besede: »Delavec, prijatelj moj, ti, ki se trudiš ves dan najprej počivati, ko se vrneš z dela. Ko zadostiš tej želji, ti žena proži svoje roke v objekte, kajti čutiš potrebo po ljubezni. Kot plod ljubezni, ki jo občutiš, se pojavi dete. Zda pa te vprašam: ali nisi imperijalist? Kajti, ako nisi, ne smeš imeti sina, ali pa moraš sam izvršiti samomor!« Hitler nadaljuje: »Vidva sta sedaj dva in samo z borbo, samo z vojno si bosta lahko zagotovila obstanek!«

Jasno je, da je tako dokazovanje napačno, kajti narod se ne pmožni z enim otrokom, temveč se šese s tretjim otrokom po-

viša število prebivalstva kakšne dežele. Skoro ravno tako napačno je dokazovanje g. Goebbelsa, enega izmed Hitlerjevih pobočnikov, in načelnika berlinskih rasistov (Völkische), ki sem ga čul in ki v svojem govoru veleval sledeče: »Ali potrebujete krompirja? Friderik Veliki je znal rešiti to vprašanje: Zavoleval je Slezijo!« Toda mladi govornik ne vidi dejstva, da je Prusija s srečno vojno zavolevala Slezijo, da pa jo je Nemčija z nesrečno vojno zopet izgubila.

Valois, bivši vodja »Action Française« in sedanji vodja francoskih fašistov, s katerim sem že nekoliko let v prijateljskih stikih, je šele l. 1925. spoznal, da je treba v nečem spremembi. V svoji knjigi »L'homme qui vient«, ki je nekaka apologetična sile, proglašala vojno na temelju principov krščanstva za sveto. »Vojno dopušča in hoče sam Bog, da z njo izbrisemo svoje grehe ter se v nas prebude lepše državotvorne energije!« Kasneje je Valois svoj nazor razvil močno v smer nekakega mirotvornega evropeizma.

Treba se je postaviti na višje stališče, mi je dejal pri mojem zadnjem posetu. »To se pravi, treba je opustiti razprave in preiti k delu. Vpoštevati se mora izprememba dobe, ki se ji moramo prilagoditi. Želja po moči večeraj ni mogla najti drugih sredstev, in se je udeleževala horizontalno, prišlo je tedaj do vojne. Danes je tako horizontalno ojačenje nemogoče in je vojna nekaj absurdnega. Zato se pomirjenje Evrope uveljavlja samo po sebi.«

Valois v resnici dobro upošteva, da se je pacifiistična misel, pred vojno zelo slaba, tako ojačila, da ni mogoče iti preko nje. Kakor smo že videli, je čisti in preprosti pacifizem individualističen nauk, ki gre preko narodnosti. Ta nauk prezira narod in daje prednost celo samemu internacionalizmu, ki je samo oblika zanikanja narodov. Vendar obstoja v pacifizmu več otenkov in naj smo že taki ali taki, vsaj eden izmed teh otenkov učinkuje na vsakogar izmed nas v tej povojni dobi. Prevzema nas tako popolnoma, kakor nas je prevzel in oslepel imperijalistični nacionalizem pred vojno. Številni kongresi pacifistov povojne dobe proglašajo nauk integralne pacifiistične doktrine. Takisto Kelloggov pakt, ki ni nič drugega, kakor priznanje pacifiistične dogme v zelo zmerni obliki, ker si pridržuje pravico do obrambne vojne, smatrajoč jo za zakonito. Vse to postavlja sedaj kategorični pacifiistični imperativ, ki je tako močan, kakor je bil oni krvavi iz leta 1914.

Toda naj bo še silnejši, dokazuje li to, da je porajajoči ali prerajajoči se imperijalizem nekaterih narodov zaradi tega oslabil? Tega ne moremo reči in prisiljeni smo verovati Mussoliniju, ki pravi, da je bistvo vsakega naroda njegova rast.

Valois, ki sem ga pravkar navajal, je čist imperijalist, čeprav je pristal pacifizmu, ker pravi, da je večeraj želja po moči naša samo sredstva, da se udeležuje horizontalno, kar je dovedlo do vojne; za danes pa dopušča sredstvo, za udeleževanje sile v vertikalni smeri, navzgor.

Ako premislimo to koncepcijo, vidimo, da ni prirodna.

Ali ni borba za rast zakon prirode in človečanstva in ali si ne moremo predstavljati, da bi ga napredek lahko izpremenil? Ali naj ne verujemo v silnejše orožje, kakor je današnje materialno orožje? Kako naj ne verujemo, da bi tisti, ki ima silnejše orožje, ne bil nekada zmagovalec?

Vsakdo si lahko, kakor Hegel, po borbi teze in antiteze predstavlja sintezo in sanja o imperijalističnem nacionalizmu, toda potreba ga sili, da postane imperijalistični pacifist, ako ga že tako hočem nazvati. Beseda tu ni glavno. Ali se beseda imperijalizem ne poraja v stremljenju, ki je večinoma mirnim potom napravilo iz angleške kolonialne posesti svetovni imperij?

Aretacija v prometnem ministrtvu

Beograd, 28. septembra p. Danes je bil v ministrtvu za promet med uradnimi urani aretirani Sreten Mihajlović, ekonom ministrtva za promet, ki je obtožen, da je pospremlil večjo vsoto uradnega denarja. Točna vsota poverjenega denarja še ni ugotovljena.

Živa bakija

Sarajevo, 28. septembra d. Davi je neka Lenka Abinun v svojem samovanju našla na ogenj v ognjišču, pri čemer se ji je vnela obleka. Na vpitje otrok so prihiteli sosedi, ki so našli ženo vso v plamenu, oroke pa v kotu, kjer so gledali, kako gori njihova mati. Sosedi je uspelo ogenj pogasiti, nakaš so težko ranjeno ženo prepežali v bolnico.

Turnir v Budimpešti in Berlinu

V četrtak je bilo v Budimpešti odigrano šeststo kolo mednarodnega šahovskega turnirja. Spielmann je zmagal proti Havasyju, Marshall proti Ballu in Stoner proti dr. Vajdi. Partiji Steiner-Capablanca in Merenyi-Kmoch sta bili prekinjeni. Stanje po šestem kolu je sledeče: Marshall 4½, Capablanca 3½(1), Spielmann 3½, Steiner 2½(2), Stoner 2½(1), Balla 2(2), Vajda 2(1), Kmoch 1½(2), Merenyi 1(2), Havasyi 1(1).

V Berlinu so odigrali peto rundo. Bogoljubov je zmagal nad Holzhausnom, Rothenstein nad Hellingom, Grünfeld nad Lichtom. Partije Sämisch-Steiner, Johner-Richter in Kostic-Bogoljubov so bile prekinjene. Stanje po petem kolu: Bogoljubov 3½, Richter, Sämisch 3(1), Grünfeld, Hellung 3, Ahues 2½(1), Kostic 2(1), Licht 2, Johner, Steiner 1½(1), Rothenstein 1½, Holzhausen ¾.

Včeraj so bile v Budimpešti odigrane višje partije. Capablanca je porazil Steinerja, Havasy Merenyja, dr. Vajda Stonerja in Kmoch Balla. Stanje pred sedmim kolo: Capablanca, Marshall 4½, Spielmann 3½, dr. Vajda 3, Kmoch, Steiner 2½(1), Stoner 2½, Balla 2(1), Havasy 2, Merenyi 1(1).

Naši kraji in ljudje

Jesen v Beogradu

Beograd, 27. septembra

Težko je zadovoljiti vse ljudi, posebno glede štirih letnih časov. Sanjajo imajo najraje pomlad, cvetoči majnik; ljubitelji vode, kopanja in plavanja poletje; požaruhi jabolki in hrusk, grozdja in sliv ter breskev jesen, a lenuhi, sankaci in drsalci pa zimo. Tretji ne marajo nič slišati ne o pomladi, ne o poletju, ne o zimi, drže se gesla, da je za njihov želedec »jesen rumena dobra žena«.

Prebivalcem metropole kraljevine SHS, mislim, ne bi storil krivice, ako bi jih prišel v tretjo skupino — skupino zaljubljenih v razne bingljajoče sočne božje darove. Tisto je že res, da Beograščani pozimi in začetkom pomladi košana pošteno prepiha prav do kosti in ga poleti beograjska tropska vročina zaeno s posestrimo »prasično« salamsko zdeli. Ali da se bo spak za vico zime in poletja na jesen znal odškodovati in tako izdatni meri na svežih zemeljskih produktih, nek, tega bi pa človek ne verjel. Ampak mi boste verjeli, ako sedaj, ko je jesen priromala v deželo, stopite samo nekoliko po beograjskih ulicah.

Kakor da so v našo prasično prestolnico maenkrat od vseh strani sveta privozili vlaki, dovrha polni sliv, grozdja, breskev, jabolka, hrusk, lubenic, dinj itd., in razmetali vso to sladko robo ljudem pred vrata in na police odprtih oken! Neštete »narodne kuje« so se založile predvsem z dinjami in slivami, a izložbe prodajalcev sadja se košatijo s provrtnimi smederevskim grozdjem in breskvami. Hodiš po ulicah in od vsepovsod ti diši po sadju.

Nasproti glavne pošte se dobrorejen trebusat Beograščan pogaja s čokali narodne kuhinje za dinjo. Premetava »bučo« po rokah, trka po njej s prstom, pogodi se na vse zadnje za ceno in odroma potem dostojanstveno, s precej obilnim sadežem do pazduho, proti domu. Tam se spet so se miade sladkosnede Beograščanke s svojimi belimi zobčki zagrizle v zapekljive, rožnato nadahnjene breskve in odlično smederevsko grozdje. Oboje jim gre v slast, grozdje in breskve, in zato pomezičnjeno prodajalca, da jim nemudoma napolni bisago do vrha, da se bodo sladkale doma tudi njihove mamice in tetke in boirce in strčki ...

Greš mimo gostin in restavracij. Na mizah gostov ne vidiš samo prvo, nego tudi rdeče kose narezane lubenice na krcničkih in grozdje cele rrmade, česar za se junaske želedec Beograščana nikakor ne ustraši. In se ti zdi, ko tako potuješ po slavni beograjski kadi, da se za vsakim oglom, za vsakim oknom, za vsakimi veznimi vrati skrivajo goltojača usta z nemirnim, v požrešni blaženosti cmokajočim jezikom.

Sicer pa jesen v Beogradu tudi ni tako medena, kakor se zdi na prvi pogled. Objektiven sodnik bi celo trdil, da je za beograjsko prebivalstvo jesen tako rekoč poprovka s prav hudim poprom. Od Dunava navzgor prično z jesenjo vreh vibrati vetrovi in vrtničiti po zraku ogromni množine prahu, ki se je preko leta nabral po lamah ulic. Pred temi obluki in vrtnici prahu ne moreš ubežati. Zasažijo te srčni ušes iznemada, — zakrivši se z dlanimi oči in usta, ali vse nič ne pomaga. Ko prišede domov, imaš oči in usta in ušesa zaprašena tako temeljito, kakor da si se pol država valjal po prahu. In edina tvojja želja je, da si čim prej pljuskneš v obraz vedro vode. Ne povsem brez poudora je zadnjič neki hudo-

mušnež pred »Moskvo« predlagal, da bi Beograd trebalo prekrstiti v Praški grad. Kdo bi potemtakem Beograščanu zameril njegovo veliko zaljubljenost v sočne, božje darove jeseni? V borbi za zaprašeni grlom je kapitulacija raznih obzirov in pred-sodkov pač neizbežna. K.

Iz življenja vrlega gorenjskega obrtnika

Zirovnica, koncem septembra

Tam dobi v idilični rodni vasi Bregu pri Zirovnici na obali zelene Save in ob vznožju visokih Karavank biva naš Miha Artelj kot samostojni obrtnik ter praznuje danes 70-letnico svojega burnega življenja ob strani svoje drage soproge. — Leta 1903. je prišel kot samostojni obrtnik na Jesenice ter odprl svojo čevljarstvo delavnico v bivši Raymondovi hiši poleg stare šole na Jesenicah. Takrat se je ob graditvi karavanske železnice bil na Jesenicah hud nacionalni boj. Vlada kakor tudi razna gospodar-

ska podjetja so skušala v kaj zatrei nacionalno misel v teh krajih ter so tupo tirala uradništvo kakor tudi kvalificirano delavstvo izključno iz nemških krajev ali pa dajala prednost onim, ki so bili nemškega mišljenja. Povsod se je bil boj za obstanek, domačin je bil zastavljen povsod. Ni čuda, da je naraščalo renegatstvo.

V takih razmerah se je v jeseni 1904. ustanovil na pobudo narodnih krogov v zirovniški Sokol. Med ustanoviteli je bil Artelj, ki je nekaj let marljivo vršil tudi funkcijo blagajnika. Leta 1906. se je otvorila karavanska železnica v Podroščici na Koroškem in na ta veliki praznik le drlo tja mlado in staro tudi iz Gorenjskega, med njimi velika družba jeseniških Sokolov - pevcev. Da pa bi se pred visokimi gosti, ki so prišli z Dunaja, Gradca in od drugod odprli železnico, v podostni acri predložili nemški značaj tega kraja, so Nenci privabili v Podroščico tudi »sturnarje« z bliznjih nemških mest kakor tudi številna nemška pevstva društva. Kajpak je prišlo do velikega pretepa in Miha Artelj, visok kakor jelka, je stopil v gručo pretepačev in miril, kakor je mogel, oba dela razjarjenih nasprotnikov. Nikomur ni storil nič zalega, a vendar je bil aretiran z drugimi Soko-

li, dočim so bili vsi nemški izzivalci puščeni na svobodi. Kljub temu, da mu ni mogel nihče dokazati nobene krivde na pretepu, je bil Artelj obsojen na 3 mesece ječe. Največ je k njegovi obsodbi pripomogel ljubljanski »Slovenec«, ki je prejšnji dan objavil članek, da se je pri pretepu v Podroščici posebno odlikoval liberalni čevljar Miha Artelj z Jesenic. Ker torej Artelj tudi s 16 pričami ni mogel dokazati svoje popolne nedolžnosti pri tem izgredu, se je odločil, da natihoma pobegne v Ameriko in se tako reši zapora. Dne 19. marca 1907. je opolnoči šel peš na Dovje, kjer je vstopil na vlak ter se preko Inomosta in Le Havra podal čez veliko lužo.

V mestu Sparti v državi Minnesota je dobil v nekem velikem podjetju službo kovača. Trpel je od zore do mraka, končno pa zaradi hude krize, ki je takrat zavladala, izgubil zaslužek. Brez dela in svojcev, v skrbi za ženo in sina ni bilo Artelju več obstanka v Ameriki. Vrnil se je v domovino, a preden je mogel videti ženo in sinčka, je bil že aretiran in odveden v sodne zapore v Celovec, kjer je moral prese-deti 3-mesečni kazen.

Tudi drugače je Artelj vedno preganjala zla usoda. Tako mu je 6. maja 1925. utonil v Blejskem jezeru edini sin Mirko, ki je ravno dopolnil 19 let. Kljub vsem bridkim izkušnjam pa je Artelj še vedno čil in zdrav. O se letos je kljub svojim sedmerim križem bil še na Golici, Stolu in Triglavu. Želimo našemu dragemu Mihi, ki je po vsem Gorenjskem, zlasti pa na Jesenicah izredno priljubljen, k lepemu življenjskemu jubileju, da nam ostane še mnoga leta srečen in tako čvrst, kakor je danes.

Iz zgodovine »Južnega Sokola«

Ob 65-letnici.

»Ljubljanski Sokol« je prestal vse težke boje minulega polstoletja in je dosegel z zmagami na svetovnih tekmah svoj nespor-ni sloves. Podoben je staremu »svemu Sokolu«, ki sedi na skali in gleda mlade Sokoliče, ki so zrastle ob njem. Da bi bil še bolj star in častiljiv, si je prevzel še »nih pet let, ki jih je preživel njegov prednik »Južni Sokol«.

»Južni Sokol« je vzletel l. 1863. in je bil razpuščen zaradi poulične praske z ljubljanskimi turnarji l. 1867. Sedanj »Ljublj. Sokol« pa je izletel l. 1868. in prevzel dedšino.

Letos 1. oktobra poteče 65 let, odkar je padla sokolska ideja na rodovita tla na slovanskem jugu v beli Ljubljani. Danes hočemo mlajši generaciji podati nekaj zanimivih reminiscenc iz zgodovine Južnega Sokola.

Zanimivo poročilo so prinesle »Novice« 7. oktobra 1863 o prvem občnem zboru »Južnega Sokola«:

»1. dan t. m. je bil občni zbor tukajšnjega gimnastičnega društva, katero šteje dozdaj nad 100 u. dov. V zboru je bilo pričujočih 70. Prvo je bilo, da so se v zboru brale pravila po sl. c. kr. deželni vladi potrjene; oglasilo se je potem mnogo družbenikov, kleri nasvetujejo, naj bi se popravila pravila v nekaterih oddelkih, kateri ne zadostujejo namenu in napredku društva. Predlog ta je bil soglasno sprejet; prenaterebe občnega zbora se bojo slavni c. kr. vladi predložile v potrdjenje. Sledile so potem volitve odbornikov, izvoljeni so bili gospodje: dr. Elbin Costa, dr. Zupanc, Drašler, B. Jentl in Ravnikar. Posvetovanje je bilo zdaj, kako naj se slovanski imenuje društvo, soglasno je bilo ime »Južni Sokol«, sprejeto. Zaradi oprave, ki jo gimnastična društva (Turnvereine) povsod so svoje imajo, bilo je dalje sklenjeno, da razum klobuka, bo obлека ravno taka, kakoršna imajo naši bratje češki »Sokolci«, to je: rudeča srajca, hlače in surka iz ruskega platna, črn pa nizek klobuk z narodno kokardo in sokolovim peresom. Da društvo naše pokaže, da hoče tudi djansko koristno biti našemu mestu, je bilo sklenjeno, da se »Sokolci« udeležujejo pri gašenju ognja, odbor je prevzel nalogo, da to ponudbo brž naznani mestni gospodski. Kakor slišimo, je magistrat rad sprejel njih pripomoč in kadar bo posvet o novi gasilski napravi, bo tudi odbor »Sokola« pozvan v zbor. Ko je vse to dovršeno bilo, smo telegrafično poslali bratinski pozdrav našemu novo ustanovljenemu društvu gimnastičnemu društvu »Severnemu Sokolu« v zlatno Prago. Dr(enik).«

Zanimivo poročilo glede spremembe pravil in v odgovor na napad graške »Tagespost« so prinesle »Novice« 21. oktobra 1863:

»Poslednje »Novice« so povedale, da se je ustanovilo v Ljubljani gimnastično društvo, pod imenom Južni Sokol. Naj dodamo malo zgodovine tega društva. Ze avgusta meseca lanskega leta (1862) so nekateri prijatelji gimnastike (bilo jih je blizo 70 različnih stanov in narodov) med saboj začeli odbor voliti, kateri je 21. decembra 1862. na-

Uboj in sleparije

Maribor, 28. septembra

Široka mariborska okolica redno »rekrutira« ubijalce za porotna zasedanja. Za prihodnjo poroto je spet eden na vrsti: posestnik Franc Šoba iz Slivnice, ki je večeraj popoldne in neznanega vzroka najprej močno ranil z nožem 23-letnega dinnarja Antona Žigarta, nekaj ur pozneje pa je v Polani (občina Ranče) istotako z nožem napadel 28-letnega dinnarja Jožefa Žnidarka iz Sp. Hoč. Tej žrtvi je prizadel na glavi smrtno rano. Žnidarka so zvečer odpeljali v mariborsko bolnico, kjer je proti jutru umrl.

Sleparije s ponarejenimi menicami in raznimi dokumenti za izvajanje denarja iz denarnih zavodov se kar vrste. O emi taki slepariji so razpravljali pri zadnji poroti, druga je bila nedavno izvedena pri nekem mariborskem denarnem zavodu, tretjo pa sedaj preiskuje policija in bodo aretiranci najbrže jutri izročeni sodišču. Med akterji te sleparske afere je tudi bivši šef »Balk-Kredita«, avstrijski državljani Perschke, ki je izgnan iz Maribora. Ko so večeraj osumljenec zasliševali pri policiji, je eden izmed njih skušal ubežati. Izmušnil se je iz sobe na hodnik in preden so ga pogrešili, je bil že sredi mesta. Takoj so telefonirali na vse strani in pozno zvečer so ga zopet prišli.

Delikaturna trgovina JANC priporoča vsak dan fino svežo šunko, krače in drugo samo v Židovski ul. 1. 11137

Nehvaležno poznanstvo

Ljubljana, 28. septembra

Šiškar Ivo je doživel veliko razočaranje. Devotika Malka, ki jo je ljubil z vsem žarom mladega srca, je izginila. Izginila je iz stanovanja, izginila od njega in mu pustila samo drobno pisemce, v katerem mu je sporočila, da uhaja od njega, ker se boji očeta in ni varna pred njegovim zasledovanjem, ki znači obenem klovute. Gospod Ivo se je ves presenečen in težko razočaran prijel za glavo in skoro so ga zalile solze. Zdelo se mu je vredno objokovati to bridko nesrečo in nekaj časa je slonel pri mizi v se skrbel za usodo male Malke.

Počasi mu je začel uhajati pogled po sobi in se je gospod Ivo zdrnil. Odprl je oči na široko in poskočil s stola.

»Glej, glej, tudi kovčega ni več!«

Obšile so ga temne slutnje, ki mu jih je že naslednji hip utrdila sosedka. Stopila je v sobo, ne da bi potrkala; počasi in važno, pa v najsilnejših besedah je razodela, da je imel v sobi pred dobro uro obisk: »Prijetno sestrice ima tista vaša, pa tudi ona ni brez nje! Močan dečko je. Tistile kovčeg, ki ste ga imeli prej v onemle kotu, je nesel kakor pero! Mar se selite gospod Ivo?«

Obupanec ni mogel več zdržati: »Vraga se selim, okraden sem, ogoljufan, gospa Tekla!«

»Vražja ptica, tako mlado, pa tako pokvarjeno!« Gospa Tekla je široko zastrmelala, lovila sapo, nato pa se obrnila in zopet važno odkorakala iz sobe. Gospod Ivo pa se je dalje grabil za glavo in premišljal, kako mu bo mogoče preobleči se v nedeljo v sveže perilo, kje bo iskal novo suknjo, kje lepe, skoro nove sive hlače in kje vso galanterijo. Sele, ko se je za silo umiril, je vzel v roko svinčnik in zračunal, da ga je Malka Kureževa oskubila za okroglih 1500 Din.

Gospod Ivo je begal večeraj po mestu, kakor izpuščen. Iskal je svojega izgubljenega devotiko in jo izsledil naposled v — bolnici. Potem sele se je zgledal na policiji in prijavil tatvino svojega kovčega, o katerem se sedaj ni ne duha ne sluha, baš tako tudi ne o prijetni Malkini sestrice; po slabem znani Školastiki ter o njenem močnem fantu Stanku, s katerim prodajata Ivanove srajce, hlače in druge lepe reči baje nekje doli po Dolenskem. Ko možje postavje izsledje se ta dva, se bo pričela seveda že druga nova povest.

Sokolci.

Mi smo bistri Sokoli, svobodo ljubimo, vsa mehkuznost nam mrzi, zdravlje mi gojimo.

V bistrem zraku krepčamo bistro si peroti, in pogumno jadramo burjam vsem nasproti.

Zdravo telo, zdravi um, to je kinč Sokolja, in nevarščini pogum, zmirom dobra volja.

Jasne pesmi pevamo, da done v nebesa ino brhko sučemo vajene telesa.

Svoje gnezdo branimo, drago očetjavo, krepko se poganjamo za nje staro slavo.

Bog Slovenijo naj živi, Mater Sokolico. Zmirom večo da rodi Sokolov množico.

Ljubljanski Sokol, matica jugoslovenskega Sokolstva, bo proslavil danes ob 20. v svoji odborovi sobi (dohod z Bleiweisove ceste) 65letnico svojega obstoja s predavanjem o zgodovini Ljubljanskega Sokola, ki ga bo imel društveni prosvetar br. Boris Orel. Pozivamo vse članstvo bratskih društev, zlasti pa naraščaj, da se polnoštevilno udeležijo predavanja, da čuje vso burno in veselo zgodovino najstarejšega sokolskega društva na slovanskem jugu. Proslava v večjem obsegu pa se bo vršila v mesecu oktobru s slavnostnim občnim zborom in telovadno akademijo. Natančni spored in kraj proslave se bo pravočasno objavil v prihodnjih dneh, na kar opozarjamo Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo.

RABITE TUNGSRAM Barijeve elektronke

Cenjeno občinstvo opozarjamo na to razstavo.

Delovanje ge. Zdenke Zikove v Pragi. Ga. Zdenka Zikova, bivša mogoletna flaginca ljubljanske opere in Nar. gledališča v Zagrebu, razvija sedaj na odru Nar. divadla v Pragi prav uspešno delovanje. Doslej je nastopila v »Rusalki«, »Faustu«, in »Turandot«. Tekom sezone pridejo na vrsto še druge vloge iz njenega repertoarja, ki ga sedaj študira v češčini. Prvi prihodnji nastop bo Luiza, v istoimeni operi Charpentierja. Sledile bodo: Tosca, Aida in Lohengrin. Iz novega repertoarja, ki je pri nas še neznan, študira ga. Zikova Dvořakovo »Armido«. V letošnjem gledališkem letu nastopi pevka na praškem odru petdesetkrat. Gostovala pa bo poleg tega v Zagrebu, Varšavi, Bukarešti, Budimpešti in še v nekaterih poljskih mestih.

Milan Begović, dosedanj vršilec poslov ravnatelja drame v zagrebškem gledališču je imenovan za ravnatelja zagrebške drame s kraljevim ukazom.

»Bratje Karamazovi« kot opera. Češko Nar. gledališče v Pragi pripravlja premiero Jeremiašove opere »Bratje Karamazovi«. Otokar Jeremiaš je bil svojčas kot godbenik angažiran v Ljubljani.

Janažekovi zadnji kvartet »Intimni listi« se bo izvajal prvič javno dne 1. oktobra v Pisku. Na program je postavil kompozicijo Moravski kvartet.

Z Langerjevo »Periferijo« otvorila letošnjo dramsko sezono nemški gledališč v Lipskem in Draždanah. V Wiesbadnu in

Gorlicah pa je na repertoarju Langerjeva »Kamela skozi uho šivanke«.

Ana Pavlova je izdala svoje spomine pod naslovom »Tanzende Füsse«. Knjiga je izšla v založbi Carla Reiserja v Draždanah.

Direktor »Tanka« v Berlinu. V sredo, 28. t. m. je predaval o novi jugoslovenski umetnosti v Berlinu na Kurfürstendammu g. Ferdo Delak, ki ga označuje letak, katera je poslal svojim privržencem v Ljubljano, za »direktorja« mednarodne revije »Tanka«. Na prvem večeru je govoril o temi: Od »Treh labodov« do »Tanka«. Drugič bo predaval o srbohrvatski mladi umetnosti, tretjič pa o novih potih slov. gledališča.

Igralska štiridesetletnica v Beogradu. Letos v novembru bo praznoval član beograjske drame g. Mihajlo Isajlovič 40 letnico svojega oderskega delovanja. Jubilat bo slavil štiridesetletnico v posebni drami.

»Sest oseb išče avtorja« v Sarajevu. Sarajevsko gledališče je te dni imelo premiero Pirandellove trojejanke »Sest oseb išče avtorja«. Režiral je pisatelj Velimir Zivonjović.

Štiridesetletni jubilej ge. Avgusta Danilove. Naša vezaslužna dramska umetnica ga. Avgusta Danilova praznuje v soboto, dne 20. oktobra v ljubljanskem Narodnem gledališču štiridesetletnico svojega umetniškega udejstvovanja na slovanskem odru. Zasluge ge. Danilove za razvoj slovanske drame so splošno priznane in občinstvo že danes opozarjamo na praznovanje tega redkega in zaslužnega jubileja.

DANES!

Velika slavnostna premijera velefilma

DANES!

„CIRKUS“

V glavni vlogi nedosegljivi, edinstveni

Charlie Chaplin

Film, kakoršnega še ni bilo v Ljubljani!

Cirkus je svetovna senzacija. Uspeh dvoletnega neumornega dela velikega umetnika.

Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Vsled velikih nabavnih stroškov cene povišane za Din 2.—.

Predprodaja vstopnic od 10 do pol 1. in od pol 3. naprej.

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA.

Kulturni pregled

Narodno gledališče v Ljubljani

Vse predstave se vrše v dramskem gledališču.

Sobota, 29.: Krog s kredo. Premierski abn. Nedelja, 30.: ob 15. Čardaška knežinja, opera. Izven. Ob 20.: Romeo in Julija. Izv. Ponedeljek, 1. okt. zaprto. Torek, 2.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. C.

Sreda, 3.: Krog s kredo. D.

Četrtek, 4.: Fany, teler. strici itd. A.

Nedelja v Ljubljani. dramskem gledališču. V nedeljo 30. t. m. se uprizori popoldne ob 15. Kalmanova »Čardaška knežinja« v obilajni zasedbi pod taktirko kapelnika gosp. Stritofa; zvečer pa uprizori drama Shakespearejevo tragedijo »Romeo in Julija«.

Opozarjamo na današnjo premiero dramatisirane igre »Krog s kredo« v ljubljanski drami. Ta prekrasna pravljica mladega, prerano umrlega nemškega pesnika si je osvojila z neverjetno naglico vsa večja evropska gledališča. Slika zgodbo nedolžne deklice Haitang, ki je prodana v javno čajnico, osumljena umora moža in ugrabljenja otroka, obsojena na smrt pod krvnikovim mečem, pred kitajskim cesarjem Paom po modri razsodbi krednega kroga končno vendarle najde milost in ljubezen.

Haitangina pesem v čajnici

(Klabund: Krog s kredo.)

Dva črna pišani — oči mi plavajo — in z oči v višini se nadletavajo. In gosta veča senčijo njih sol, kot vrba spušča v jezero pokol. Pretenke roke silo v belini, bole jih davni, blesti spomini. A ustnice trdo je stisnil rdeče, kot da se jim poljubov neče, in ne smellja, ne sreče. Gorje, to je razbojniška silnega dvorezni meč — rdeče mi poje v noč, in zame ni spanja več.

Po burnem morju, v pten valovom dan mi plava cvetni šoln kot kormoran. Ovil me je, omamili njega vonj. Dvignem roko. Predaleč je. Zastonj. Mimozne grozdimo čez rob vise. Pahljača bije takt, kot veslo gre. Utargam cvetko, vržem jo v vodo, valovi giblje se igralo z njo. Nemara sapa obrne se nocoj. Nemara k ladji cedv pripalvi moj ...

Poslovenil Otom Župančič.

Prvo gostovanje ljubljanske opere v Mariboru. Kmalu po 15. oktobru namerava gostovati ljubljanska opera v mariborskem gledališču z veličastno Smetanovo opero »Dalibora«. Ker so stroški tega gostovanja

ogromni (saj nastopi 82 oseb), je potrebno, da bo hiša naprej razprodana. Zato se začne predprodaja vstopnic takoj. Gostovanje se vrši le, če bodo do 5. oktobra oddani vsi sedeži. Vstopnina sedežev od 60 do 15 Din; stojišče od 15 do 6 Din. Mariborski gledališki abonenti uživajo to krat radi velikih režij le 10% popusta, ako vzamejo vstopnice do 3. oktobra.

Večer arii in pesmi 5. oktobra v union-ski dvorani. Na že naznanjenem večeru arii in pesmi, čigar program bosta izvajala znani švedski bariton Karel Hellgren in operna pevka ga. Staller-Stotterjeva, se bodo prednašale vse pesmi in arije v originalnem tekstu. Karel Hellgren, lirčni bariton kr. dvorne opere v Stockholmu, gostuje ravnokar na nemških odrih in je žel povsod pri kritiki in pri občinstvu veliko priznanja. Berlinska kritika priznava enoglasno visoke pevčeve kvalitete in ga označuje kot vrednega naslednika umrlega slavnega baritonista Josipa Schwarzja.

Kolektivna umetnostna razstava. Kakor smo že poročali, se otvori v nedeljo nova umetnostna razstava. Razstavil bo akad. slikar Lj. Vrečič iz Prekmurja veliko kolekcijo oljnatih slik ter risb in to pokrajinske in figuralne stvari, med njimi interesne slike ciganskih tipov in slike iz krasne okolice Plitviških jezer. Manjši del bo pokazal retrospektivno slikarjev razvoj do leta 1924., ko je prvič stopil pred javnost na Madžarskem, kjer je študiral. Pri nas v Ljubljani doslej še ni razstavil, pač pa je l. 1924. razstavil nekaj del v Zagrebu.

Domače vesti

Kako je novinar rešil dr. Korošca iz zadrege

«Državni upokojencev», glasilo drž. upokojencev in upokojenk v Sloveniji, poroča v svoji zadnji številki od 25. t. m., kako je ministrijski predsednik dr. Korošec sprejel v Mariboru deputacijo drž. upokojencev in kako je z vso skrbjo in pazljivostjo poslušal želje in pritožbe državnih upokojencev, ki zamažajo čakajo pod kleroradikalno vladno, da bi se jim vsaj del teh želj izpolnil. List poroča:

«Po naključju smo zvedeli 30. VIII. t. l. ob 10. uri, da je ministrijski predsednik v Mariboru in ob pol 12 uri je že stala deputacija Društva drž. upokojencev in upokojenk za Slovenijo pred durmi vel. župana. V tem trenutku se pojavi v predsobi čakalnici z rdečim naglom na prsih gospod ministrijski predsednik, da bi odšel. Ko nas zagleda: «Kaj pa bi radi?» «Prosim za izenačenje pokojin». «Ali so vse branše zastopane?» «Da, gospod min. predsednik.» Z besedami «ja-jaj» stisne vsakemu roko. Par korakov od deputacije stoječemu mlademu gospodu: «Kaj pa bi Vi radi?» «Prosim, novinar.» «Oj je, novinar» in že je bil na hodniku. «Še malo, in me več ne boste videli, ker pojdem v Beograd.» Z besedami «Prejmeti novinar nam je vse skazil» smo se nezadovoljni razšli.

Tako je dr. Korošec rešil iz zadrege služajno prisotni novinar. Dr. Korošec je bržkone prav dobro vedel, da ga državni upokojenci niso prišli samo pozdravljati, ker pa je vedel, da jim ne more povedati, kaj vse je zanje že storil, se je prav po diplomatsko izmuznil. Dr. Korošec je res zelo pretnikan politik...

Imenovanja pri sodišču. Deželnosodni svetnik g. Valentin Levičnik pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan za višjega deželnosodnega svetnika istotam. Okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Mokronogu g. Ivan Groznik in sodnik g. Karol Novak pri okrajnem sodišču v Litiji sta pomaknjena v višjo skupino.

Osebnostna vest. Odvratniški izpit je napravil s prav dobrim uspehom pri višjem deželnem sodišču g. dr. Anton Orlič, tajnik finančne prokurature v Ljubljani. Čestitamo!

Imenovanja in namestitve pri oblastnem odboru. Dnevničar na oblastnih nasadih v Arnovih Selih Anton Flego je imenovan za uradniškega pripravnika in obremenjen nameščen za upravitelja omenjenih nasadov. Dnevničar v Arnovih Selih Franc Filipič je imenovan za poduradnika in I. plačilni kategoriji in obenem premeščen k oblastnemu kmetijskemu nadzorništvu v Kranj. Dnevničar na oblastnem nasadu v Kostanjevici Jože Črtalič je imenovan za poduradnika in I. plačilni stopnji. Veterinarski major v polkoju Franc Rebernik je sprejet v oblastno službo kot honorarni nastavljenev in pridelen kot strokovni učitelj oblastni podkovski šoli. Za oblastne cestarje so nameščeni v krškem cestnem okraju: Jože Resnik, Franc Koštomaj, Franc Pavlin, Ivan Mohar, Martin Komočar, Rudolf Dolenšek, Alojzij Soln in Jožef Zorko; v breziškem cestnem okraju: Franc Klakočar, Mihael Bernardič in Ivan Kostevc; v cestnem okraju Ljubljana okolica: Janez Zavašnik, Martin Tomšič, Josip Kalčič, Jožef Gostinčar, Franc Goršič, Franc Strazišar, Jožef Vode, Janez Gašperšič, Jožef Podlesnik, Lovro Tesner, Anton Starc, Janez Virant, Alojzij Lani, Janez Jakič, Jožef Žitnik, Jakob Kenk, Ivan Cimperman, Anton Urbančič, Franc Mravljec, Anton Premože in Franc Gris.

Imenovanja v armadi. S poslednjim ukazom so imenovani: za načelnika sanitetnega oddelka komande osišeke divizijske oblasti sanitetni podpolkovnik dr. Andrej Arnski; za upravnika stalne vojne bolnice II. armijske oblasti sanitetni polkovnik dr. Anton Hočvar; sprejet je v armado v činu rezervnega pešadijskega poročnika Ivo Solc, a v činu rezervnega pešadijskega podporočnika: Julij Urlep, Fran Kesler, Martin Ribarič, Edvard Kunšček, dr. Anton Filipič; v činu rezervnega konjeniškega poročnika dr. Franjo Šnep; v činu rezervnega konjeniškega podporočnika Leo Lemež; v činu rezervnega administrativnega podporočnika ekonomske stroke Franjo Bratuš.

Dramski tečaj Zveze kulturnih društev. Samo še danes je čas, da se vpiše v gledališki tečaj vsak, ki čuti veselje do gledališke umetnosti. Tečaj, ki se bo otvoril v torek 2. oktobra ob pol 20. uri v prostorih srednje tehnične šole, bo obsegal poleg predavanja o vseh, gledališko stroko spadajočih predmetov in teoretičnega pouka tudi praktične vaje. Vodil ga bo g. profesor Šest. Predavanja se bodo vršila vsak torek od pol 20. do 22. ure. Tečaj bo trajal pet mesecev. Prijave se sprejemajo v tajništvo ZKD med uradnimi urami od 9. do 12. in od 16. do 18. ure v Kazini, II. nadstropje, levo.

Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla po dolgem trpljenju uradnica Ljubljanske kreditne banke Lolkza Pikel. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne z Dolenjske ceste 12. Pokojnici blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Nova planinska doma v Dalmaciji. V Splitu in v okolici se je pričelo zelo lepo razvijati Primorsko planinsko društvo «Dinara». Nedavno je zgradilo planinski dom v Mrvincih, kjer planinci na svojih izletih po Mosorju lahko prav udobno prenoče, a sedaj namerava zgraditi planinska doma na Kozjaku in v Splitu. Zaradi pomanjkanja sob v hotelih, osobito v poletni sezoni, bo zlasti planinski dom v Splitu dobro došel.

Odpiranje in zapiranje poslovnih lokalov. Na našo notico o odpiranju in zapiranju brivskih delavnic smo prejeli naslednji dopis iz vrst brivskih pomočnikov: «Za nas sedanjí delovni čas v brivnicah ni najbolj-

ši in bi zato tudi mi želeli, da se preuredi, in sicer naj se dela v brivskih lokalih od 8. do 11. in od 13. do 18. ure vsak dan ne gledi na sobote in dneve pred prazniki. Ob nedeljah pa naj bo povsod zaprto ves dan. Taka ureditev poslovnih ur v brivskih lokalih bi nam nastavljenec najbolj ugajala. Menda bi pa ugajala tudi državnim uslužbenecem, ki delajo od pol 8. do 14. ure, kakor trdi pisec predvčerajšnje notice. Državni uradniki imajo torej vse popoldne čas za poset brivskega lokala.»

Veliki avijatični manevri. Pri svečani proslavi prebitja solunske fronte 6. in 7. oktobra v Beogradu so sedelovali tudi letalska divizija, obstoječa iz dveh letalskih polkov. Prvi polk pod vodstvom majorja Radovića iz Novoga Sada bo obstojal iz 80 bombnih letal, a drugi polk pod vodstvom poveljnika zemunskega aerodroma majorja Tomića iz 40 do 60 lovskih avijonov. V oba ta letalska polka bodo uvrščeni avijoni z aerodromov v Novem Sadu, Zemunu, Skoplju, Mostarju, Rajlovcu in Zagrebu.

Rezervni oficirjem. Uprava ljubljanskega pododborja izjavlja, da nima z noticami, ki so izšle v dnevnem časopisu na naslov rezervnih oficirjev, nikake zveze, kar je razvidno iz tega, da uprava ni podpisala. Uprava pododborja vsako oblavo podpiše, a za stvari, ki izidejo v časopisu v obliki polemike, ne nosi nobene odgovornosti. Obenem izjavlja enkrat za vselej, da za članke, ki bi utegnili iziti še v bodoče brez podpisa uprave pododborja, uprava ne odgovarja. — Uprava ljubljanskega pododborja.

Ženski svet. Izšla je septemberska številka tega priljubljenega mesečnika. Pri naša to-le vsebino: Karin Mihaelci (Marica Bertolova). — Jesenska. (K. K.). — Pismo gospodične Marine. (Anka Nikolčeva). — Tri rože. (Kristina). — Mrtva hiša. (Pavla Rovanova). — Večerno poročilo. (Matija Lipužič). — Mati v spominski kuzgo. (Ruža Lucija). — Mimogrede. (Igor Volk). — V tesačnih dneh. (Matija Lipužič). — Dvoje pism. (Gizela Majeva). — Večer. (Ksaver Meško). — Smreke. (Gustav Strniša). — Byron in ženske. (Fran Pogačnik). — Francoske pisateljice. (Vida P.). — Izvestja. — Številki je priložena krojna pola. «Ženski svet» stane 64 Din na leto in se naroča pri upravi. Ljubljana, Mirje št. 27.

Srajce za gospode, prvovrstno blago, fina izdelava	Din 60 do 80
fini karo cefir	85 do 90
mak, popelin, najnovjše	110 do 125
bele, najfiniši šifon	78
spodnje hlače iz gradna	od 36 naprej
srajce za delavce, močnje	30

Posrednik F. in I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29

Kakor v vojnih časih... Prejeli smo: Ko so se te dni naši dijaki, pet po številu, peljali s polnočnim brizavkom iz Ljubljane v Brno študirat, so morali vsi po do Dunaja stati, ker je bil en sam voz 3. razreda na razpolago, seveda nabito poln, posamezniki kupci 2. razreda so bili pa prazni.

Uvedba différés - telegramov v izven-evropskem prometu. Po rešenju ministrstva pošte in telegrafa smejo v odnosu naše države s prekomorskimi državami sprejemati in odpravljati différés - telegrame proti plačilu polovične pristojbine za navadno brzojavko v isti relaciji. Po vrstnem redu se te brzojavke odpravljajo kot zadnje, torej za novinarskimi brzojavkami. Glede na to, v kakšnem izmed gotovih določenih jezikov je brzojavka sestavljena, to je, ali v francoskem ali v našem državnem (slovenskem in srbohrvatskem) jeziku ali v jeziku, ki ga je naslovna država določila, mora pošiljatelj pred naslov brzojavke napisati označbo LCF ali LCO ali LCD.

Dvakrat konfiscirana «Balkanska vojna». Prejeli smo: Pri čitanju vašega poročila o konfiskaciji «Balkanske vojne» sem se spomnil niene prve konfiskacije v Avstriji. Tiskali smo jo najprej 5000, a bila je v par dneh razprodana. Zato smo pridelili drugo «pomnoženo izdajo», kar je vzbudilo pozornost policije, ki jo je konfiscirala zaradi pesmi o Draču. Detektivki pa so našli samo še kakih 10 izvodov, vse drugo je bilo že med narodom. Dovoli so mi celo, da sem si vzel še par izvodov zase, iz česar se vidi, da so bili bolj prijazni nego sedanji konfiskatorji, ki so odnesli edini izvod poselniku te danes redke in dragocene publikacije. Še nikoli nisem tako čutil, da smo zopet v Avstriji, kakor pri tem dogodku. Čemur pa se ne čudim, če pomislim, kdo je naš ministrijski predsednik. Knjiga, ki je bila naš jugoslovenska nevarna in konfiscirana v Avstriji, je morala biti pod temi pogoji konfiscirana tudi ob desetletnici Jugoslavije. — Urednik «Balkanske vojne».

Redni občni zbor

društva Zoo v Ljubljani bo dne 6. oktobra t. l. ob pol 9. uri zvečer v Prešernovi sobi restavracije Slon. Zaradi važnih sklepov naj se zborovanja udeležijo vsi člani.

Odbor.

Mlad sadist. Pred okrožnim sodiščem v Subotici se je v sredo zagovarjal 21letni Stevan Čore, obtožen, da je posilil neko 6letno deklico in jo nato zaklal. Za obrambo je vladalo veliko zanimanje. Obtoženec je priznal oba zločina ter je bil obsojen na 15 let težke ječe.

Velika poverba v Vel. Kikindl. Pri finančni upravi v Vel. Kikindl. so odkrili veliko poverbo. Veselin Vazdanič, kontrolor, je vzel iz blagajne 250.000 Din in pobegnul z avtomobilom proti romunski meji za Vazdaničem so izdali tiralcu.

Oče, ki hoče, da mu obeso sina. Pri Horgošu v Bački je delavec Stefan Cseneci odpeljal svojo 6letno hčerko v gozd, jo zlorabil in nato umoril. Po krvavem dejanju je zbežal na Madžarsko, kjer pa so ga pri-

POPOLDANSKE OBLEKE, zadnja pariška in dunajska moda v velour šifonu, volnenem georgetu, crep satenu, kakor tudi blago v vseh modernih variacijah za izdelavo oblek ravnokar dospelo.

P. MAGDIČ, LJUBLJANA.

jeli in ga izročili našim oblastvom. Državnega pravdnika, ki zahteva smrtno kazen, je te dni obiskal obtoženec oče in zahteval naj prav gotovo obsodijo njegovega sina v smrt na vešilih, ker je nakopal družini s svojim zločinom tako strašno sramoto.

Grozovit uboj. V Čantavirju v Bački je 25letni posestnik Petar Utasi s sekiro pobila na tla svojega tasta Franca Sokolova, 64-letnega posestnika, in ga razsekal na drobne kose. Tak je bil epilog kratkega prepira zaradi nekega zemljišča, o katerem se nista mogla zediniti, ali ga naj dasta v najem ali ne. Utasija so aretirali in ga izročili državnemu pravdniku.

Trije pošteni roparji ukradeni. Zastopnik filmskega podjetja «Fox» v Novem Sadu je prijavil policiji, da mu je bil ukraden film »Trije pošteni roparji«, vreden 20 tisoč dinarjev. Morda bo naslov filma omeščal tatu, da bo film vrnil lastniku.

Umoril svojo ljubico. V Andrijevcih pri Brodu je te dni posestnik Blaž Kovačević zaklal svojo ljubico. Umor je izvršil iz dosedaj še nepojasnjenih vzrokov, ker sta oba živela v najlepši slogi in ni nikdar bilo med njima preprirov. Kovačević je po krvavem dejanju pobegnul neznanokam. Kovačević je bil že enkrat obsojen radi umora.

Chaplinov cirkus

je žel po vsem svetu triumfe, kakršnih ni dosegel doslej še noben film. V Berlinu je nad 100 kinematografov predvajalo »Cirkus« 45 dni pri razprodanih hišah. Zato danes vsi v Elitni kino Matica.

Samomer na železniškem tiru. V Osijeku so našli v sredo na železniškem tiru v bližini šadkorne tovarne strahovito razmesarjeno truplo, v katerem so spoznali 24letnega mesarja Antona Šoraka, ki je izvršil samomer najbrže v pijanosti. Šorak se je že večkrat poskušal umrtiti, vendar so ostali vsi njegovi poskusi brez uspeha. Škok pod vlak se mu je končno obesel.

Samomer ljubljancev v Subotici. Pod tem naslovom smo objavili 21. t. m. vest, da se je neki Rudolf Pust v Subotici obesil v hotelu »Terezija«, ker je bil odpuščen iz službe v tvornici »Ferrum« ter bil tako brez dela. Omenjena firma pas sedaj obvešča, da je bil Rudolf Pust zaposlen v tvornici kot delovodja, da ni bil odpuščen iz službe in da se še sedaj vedno vodi v spisku uslužbenecv. Kakor izjavlja podjetje, samomerilec tudi ni nikomur rekel, da želi zapustiti službo, nego je 11. t. m. vzel bolniški listek za okrožno blagajno, češ da je bolan, nakar ni prišel več na delo.

Velika tombola Sokola I.

se vrši

utri dne 30. sept. ob 15. uri
(3 ur) na Kongresnem trgu.

Moderne pletene obleke

iz lastne delavnice v najmodernejših vzorcih vedno v zalogi.

Po meri v najkrajšem času

F. & M. ROZMAN, Židovska ul. 7.
Nizke cene! Nizke cene!

V avtomobilskem salonu v Parizu razstavlja Mercedes-Benz prvič novi osemcilindrski voz. Ta je napravil poskus preko 20.000 km in ga je preстал silajno. Dali je pokazuje Mercedes svetovno znani dirkalni zmagovalni voz »S« in tako priljubljeni šlihtski kompresorski tip. Continental bo opremil s pnevmatikami celo število vozov, vendar sam direktno ne bo razstavil.

Dijaški koledar 1928/29 je tiskan v hrvatskem, srbskem in slovenskem jeziku; torej v 3 posebnih izdajah.

V pojasnilo predvčerajšnje notice na tem mestu vljudo naznanjamo, da so srečke 4. razreda 16. kola razredne loterije iz Beograda prišlele in so našim cenjenim odjemalcem na razpolago. — Podružnica Zumbulović, Ljubljana, Aleksandrova. cesta.

Obleke kemično čist. barva, pliša in lica tovarna IOS RFICH.

Cenjeno občinstvo se opozarja na današnji inerat tovarn čevljev »PEKO« v Trzinu. Kakor čujemo, bo tovarna v vseh večjih mestih naše države otvorila svoje lastne prodajalne, da tako stopi v neposredne stike s svojimi konsumentmi, s tem služi javnosti ter da vsakomur priliko, da si po nizki ceni nabavi neposredno iz tovarn dobro, ceneno in najmodernejšo, odnosno najelegantnejšo obutev. Mnogo denarja gre po nepotrebnem izven naše države, ker ljudje ne vedo, da so izdelki tovarn »PEKO« resnično na višku izdelave, kvalitete, kakor tudi cene. Ustanovitev lastnih prodajal ima prav namen, da to-

varna z domačimi izdelki dokaže cenjenemu občinstvu svojo konkurenčno zmožnost.

Iz Ljubljane

Francoski dijaki v Ljubljani. V četrti tek zvečer je dospela v Ljubljano večja skupina francoskih dijakov in dijakinj. Pod vodstvom g. Fleryja so tekom zadnjih dveh tednov potovali po balkanskih državah in povsod doživeli prišrčen sprejem. V Carigradu so jih posebno lepo sprejeli turški akademiki, v Rumuniji jih je kraljica-vdova Marija povabila k sebi. Precejšnje razočaranje pa so doživeli ob prestopu naše meje in nato v Beogradu, kjer jih ni nihče pričakoval na kolodvoru. V Ljubljani so dragi gostje nastanjeni v Akademskem kolegiju. Včeraj so ves dan prebili na Bledu. Želim mladim prijateljem, sinovom in hčerkam velikega francoskega naroda, da odneso na povratku v domovino najlepše vtise iz naših krajev.

Gostje iz Češkoslovaške. Dne 30. t. m. ob 13.53 h. prišlo v Ljubljano 35 socijalno prosvetnih delavcev iz Češkoslovaške. Naša dolžnost je, da jih dostojno sprejemo. — Fr. Grm, ravnatelj gluhošemnice.

Napoleon Bonaparte. Danes in jutri bo priredila ZKD filmsko predavanje o II. delu in koncu francoskega vefilma Napoleon Bonaparte. Ker nudi II. del tega filma mnogo lepega in zanimivega iz življenja velikega Napoleona, vabimo vse one, ki so si ogledali I. del, da posejijo tudi to predstavo. ZKD bo priredila z II. delom tega filma tri predstave in sicer bo prva v soboto 29. t. m. v prostorih kina Matica točno ob 14.30 uri. V nedeljo 30. t. m. pa bosta na sporedni dve predstavi, in sicer se bo pričela prva ob pol 11. dopoldne v kinu Ideal, druga pa ob 11. uri dopoldne v kinu Matica. To posebnost smo uvedli zaradi tega, ker vlada med našim občinstvom in zlasti med šolsko mladino ogromno zanimanje za ta film in je na ta način vsakomur omogočen poset te predstave.

Šentjakobska knjižnica v Ljubljani čitateljem zlasti iz ljubljanske okolice in z dežele. Ker obisk podeželskih čitateljev zlasti v zimskih mesecih rase in je mnogim neprikladno popoldne ostajati v Ljubljani, bo od oktobra za zimski čas odprta knjižnica tudi vsako soboto dopoldne od 10. do 12. ure. Za prebivalstvo ljubljanske okolice, ki so mu večerne ure neprikladne, pa posluje knjižnica ob nedeljah in praznikih od pol 10. do 12. dopoldne. Seveda se tudi ljubljanski čitatelji lahko poslužujejo knjižnice v teh urah. Sicer pa posluje od 1. oktobra do konca marca knjižnica vsak delavnik od 15. do pol 20. Na razplogo okoli 25.000 knjig v 10 jezikih ter popoln literarni knjižni, ki jih naj vsak kupi, da si prihrani čas z izbiranjem v knjižnici. Kot naša največja in najboljša javna ljudska knjižnica nudi šentjakobska knjižnica svojim tisočernim čitateljem najzbranejšo štivo.

Merkurjevi večerni učni tečaji. Trgovsko društvo »Merkur« bo otvorilo ob zadostnem odzivu s 1. oktobrom t. l. večerne tečaje v šoli na Grabnu za srbohrvaščino, nemščino, italijanščino, knjigovodstvo ter slovensko in nemško stenografijo. Tečaja za nemščino in italijanščino se bode leto vodila v dveh oddelkih: a) za začetnike in b) kot višji nadaljevalni tečaj. Člani plačajo malenkostno učnino, dočim morajo nečlani, ako se prijavijo, postati člani. Prijave dnevno v društveni pisarni Gradišče 17/1 med 10. in 12. uro dopoldne in 3. do 5. ure popoldne. V sobotah popoldne se ne uraduje.

Cercle français v Ljubljani otvarja s 1. oktobrom t. l. pouk v francoščini in sicer: I. tečaj za začetnike ob ponedeljkih in četrtnih od 18. do pol 20. ure; predava g. profesor R. Južnič. II. tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do 20. ure; predava g. profesor dr. Fr. Novak; III. b tečaj ob sredo od pol 19. do pol 20. ure; predavatelj isti; III. a tečaj ob torkih in petkih od pol 19. do pol 20. ure; predava ga Belé francosko slovnice v francoskem jeziku; III. b tečaj ob ponedeljkih in četrtnih od pol 19. do pol 20. konverzacija vodi gđ. Juvantičeva. Obiskovalci tečaja bode plačevali mesečno Din 20.—, lahko pa obiskujejo več tečajev. Vsi tečaji se bodo vršili na moškem učilišču na Resljevih cesti. Prijave sprejema ravnatelj. Moškega učilišča v svoji pisarni vsak dan od 11. do 12. ure in od 17. do 18. ure, počenši od 24. t. m. dalje. Prijavi se lahko po pošti z dopisnico. Prijave sprejemamo še tekom celega oktobra.

Československa obec v Ljubljani. Sva-tovlačavské posvíceni již dnes v sobotu večer ve Hvězdě. — Přijďte všichni!

Vpisovanje v skavtsko organizacijo se je zopet pričelo, in sicer za izvidnike vsak četrtek ob 18. v telovadnici na Ledinu, za planinke in čebelice pa vsako sredo ob 17. v »Mladiki«, III. razred. Vpisnino 10 dinarjev je treba vplačati takoj.

Vpisovanje javencev in vajenk obrtno-nadaljevalnih šol v Ljubljani, in to na II., III., IV. deški osnovni šoli ter na dekliški osnovni šoli pri Sv. Jakobu bo v nedeljo 30. t. m. od 9. do 12. ure. Oni, ki na novo vstopijo naj prinese s seboj polje zadnjega šolskega izpričevala učno pogodbo, lanskisamo izkaze o napredku. Podrobnosti so razvidne na oglasni tabli v šolskih vežah.

Vpisovanje v gospodinjstvo šolo »Mladika« bo v soboto in nedeljo 29. in 30. t. m. vsakikrat od 9. do 11. ure v poslopju Mladike. Redni pouk se bo pričel v ponedeljek 1. oktobra ob 8. uri.

Šolsko-zdravniška posvetovalnica za učence in učence po mestnih šolskih zdravniških nadzorovalnih šol posluje od 24. t. m. dalje vsak ponedeljek, sredo in petek ob 16. uri v Mestnem domu. Istotam se vrši zdravniško poklicno posvetovanje in obsevanje z višinskih solncem.

Danes! Popolnoma novo! Danes!

Kapetan Nostromo

Pustolovna drama polna senzacij.

V glavnih vlogah

George O'Brien

Na morskem dnu. — Med vročerkv-nimi Španjolkami. — Življenje žene, ki ljubi in se ji ljubav ne vrača. — V rokah gusarjev. — Čarobno lepi posnetki.

Izredno napeto! Lepa godba!

Predstave ob 4., ½6., ½8. in 9. uri.

KINO IDEAL.

Imenik potnikov je na magistratu v sobi št. 21, javno razgrnjen na vpogled do vključno srede 3. oktobra. Opozarjamo na tozadevni razglas na mestni občinski deski.

Drobiž (kovan denar) po 2, 1, 0,50 in 0,10 Din odda (zamenja) Jugoslovenska Matica v Ljubljani, Selenburgova ulica 7.II.

Stalna razstava umetniških slik. A. Kos. Mestni trg 25.

Matere, skrbite že sedaj, da bo imela vaša hčerka elastičen korak, pravo linijo in graciozno ponašanje. Najlažje dosežete to s tem, da jo vpišete v telovadni tečaj »Atene«.

Poličijske prijave. Včeraj je bil zopet dan beračev kakor pač sleherni petek. Policija je prišla kakih 9 nadežnikov, ki ustavljajo ljudi na ulicah in prihajajo tudi v privatna stanovanja, trgovine ter urade. V zapor so bile spravljene dalje še 4 osebe in sicer 2 zaradi vlačugarstva ter 2 zaradi tatvine. V ostalem so bili prijavljeni naslednji dogodki: 2 tatvine na trgu, 1 tatvina zajcev, 1 separstvo, 1 pretep v gostilni, 1 ogenj, 1 prestopke kaljenja nočnega miru 2 izgreda, 10 prestopkov predpisov glede zapiranja trgovin, 12 prestopkov cestnega policijskega reda in 7 prestopkov avtomobilskih predpisov.

Zaradi ženske. France je sedel v neki gostilni v Šiški in se tiskal živahnega dekleta, v katero pa je silil tudi neznan človek. France je premišljal nekaj časa ali ima prav za prav on več pravice do navihane dekle ali pa njegov nasprotnik, ki ga niti poznal ni. Slednjič je prišel na čisto in si odločno priznal, da je on v pravici. Da ne bi bil v morebitni zmoti, je povprašal o tem še deklico, in ko se je ta odločila zanj je France vstal in udaril. Udari pa je tako, da je moral biti umoril pozvan stražnik, ki je Franceta prijel pod pazduho in ga zavlekel na stražnico. Dočim je deklo izgubilo ter se izgubilo v noč z drugim oboževalcem. France je prisegel, da bo drugic ravnal previdneje.

Majhen ogenj. V noči na četrtek je stražnik opazil, da se valji iz nekega mizar-skega skladišča v Čopovi ulici težak, gost dim in da se v lokalu nevarno svetlika. Stražnik je takoj ugotovil, da proti nevarnosti požara in je pozval na pomoč gasilce. Ti so bili po nekaj minutah na mestu in prav tako naglo ugasili nastajajoči ogenj, ki bi lahko postal usoden za vso okolico. Kakor se je moglo naknadno ugotoviti, so se v skladišču vneli razni leseni mizarški odpadki in je pričel tleti že tudi notri nakopičen premog. Škode ognji ni povzročil nobene.

Iz Maribora

Oblastni odbor je na svoji zadnji seh razpravljal o razširjenju kopalnice v Dobri. Zgradila se bo nova stavba za stanovanje gostov, razširilo pa se bo tudi kopalnice, tako da se bo število kabin podvojilo. Okrajna cesta v Rogaske Slatine bo preložena izven zdravišča. Za zgradbo ceste Sredšče-Stara gora je odobren kredit 25 tisoč dinarjev. S 1. oktobrom se bodo preselili posamezni oddelki oblastnega odbora v povečani in prenovljeni zgradbi na dvo-rišču oblastne palače se bodo namestili gradbeni, zdravstveni in kmetijski oddelki.

Pozor pred žepariji. Na Vodukovnem trgu so se pojavili v poslednjem času zopet nevarni žeparski tipi, ki umeja kaj spretno posegati v tuje žepa ali šolarice, kjer slutijo denarnice. Včeraj dopoldne sta postali žrtvi dolgoprstnikov dve nakupovalki. Služkinji Ivanka Jenkovič je drzen tat ukradel iz žepa listnico z 80 Din in nekaj drobiža. Franji Izančevi pa je žepar izmaknil denarnico s 100 Din gotovine. Dalje je postal žrtev žeparja tudi železniški uradnik Fran Žumer, ki mu je tat ukradel v vlaku na poti v Ljubljano listnico s 160 Din ter železniško legitimacijo. V vseh primerih je ostalo zasledovanje za tatovi brezuspešno.

Iz Celja

Vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo bo jutri od 10. do 12. in v ponedeljek od 19. do 20. ure v pisarni ravnotejstva državne dvorazredne trgovske šole v Celju. Ponavljalni izpiti bodo v torek.

Tatvine so v Celju zadnji čas na dnevnem redu. V zavodu je neko odpeljal zasebnici Mariji Matešičevi pisico voščje pasme, vredno 500 Din. V hlevu hotela »Pri pošti« je odnesel neznan tat Franu Suštarju dežni plašč v vrednosti 250 Din. v gostilni na Škarpji pa služkinji Anici Stantejevi izpod potne košare gotovine 160 Din.

Gollufij kupec je Josip Turnšek, bivši krojaški pomočnik, ki ga policija zasleduje zaradi tatvine pri krojaču Oražmu v Celju. Dne 21. tm., torej dan pred tatvino

Z Jesenic

Na naslov poštne direktije. Prebivalstvo Jesenic in okoliških vasi se stalno pritožuje, da ne prejema pošte pravočasno. Leto zaostane vsaj kar po ves teden. Poštno direktijo pozivamo, naj nastavi še enega pismonoša.

Avtomobilska zveza z Ljubljano. Gospod Franc Paar, hotelir in avtomobilski podjetnik, bo uvedel avtomobilsko vožnje v Ljubljano in nazaj za vse one, ki obiskujejo ljubljansko opero in dramo ter kinematografske predstave.

Tombola Stavbne in gostilničarske zadruge v prid zgradbi javnega kopališča je bila zelo dobro obiskana. Glavni dobitnik — lepo sobno oprav — je zadel delavec g. Franc Pogačnik z Javornika, drugi dobitnik — pitaneča prašica — g. Zormanova, žena delavca, in tretji dobitnik — moško kolo — g. Janez Rekar, upokojenec na Savi.

Iz Litije

Iz Hotiča nam pišejo: Potekla sta že dva meseca, odkar nas je obiskal predsednik občastne skupščine g. dr. Natlačen z namenom, da se prepriča, kakšnega mnenja smo pri nas o priključitvi naše občine k Litiji. Videli smo, da je vsa občina proti priključitvi in se posamezniki to stališče občanov tudi stvarno utemeljili. Takrat je rekel g. predsednik, da se volitve v občinski zastop niso razpisale, ker je hotel prej slišati mnenje o priključitvi. Ljudska volja se mora upoštevati, in kakor odločno odklanjamo priključitvi, tako odločno zahtevamo razpis občinskih volitev.

Sestanek dramskih diletantov. Na poziv litijskega Sokolskega gledališča se je več predvčerajšnjim v sejni sobi Sokolskega doma sestanek igralcev. Našem odrs so ostali zvesti po večini laniški igralci, ki sodelovanju pa se je priključilo tudi nekaj naraščajoč. Za predsednika Sokolskega gledališča je bil izvoljen g. Beno Pečnik, režiser veseloigre »Charleyeva tetka«, ki se bo igrala pri nas prihodnjo nedeljo. Pripravlja se Gogoljeva »Zenitev«, ki jo bodo predstavljali po večini starejši igralci.

Potreba telefona na Savi. Sava pri Litiji je važno nakladnišče lesa, kar je v neposredni bližini več žag, n. pr. Rotarijeva, Škerbec-Bartolova i. dr. Interesno so podvzeli akcijo, da dobi savska pošta telefonsko zvezo. Upamo, da bo poštna direktija ugodila utemeljeni prošnji.

Mali Tonček, diplomirani harmonikar. O malem Tončku, ki se je pri tekmi slovenskih harmonikarjev na Ljubljanskem velesejmi tako imenitno odrezal, pišejo sedaj tudi drugi jugoslovanski časopisi. Nedeljska številka zagrebških »Novosti« je prinesla daljši članek in ga predstavlja list svojim čitateljem tudi na sliki.

Jesensko vreme s svojimi muhami je ljudem precej neprikladno, ker jih ovira pri spravljaju poljskih pridelkov. Ljudje se zlasti bojijo, da bo začel krompir, to prevažno ljudsko hrano, le na polju gniti. V noči na ponedeljek je sneg pobelil Sv. Goro, Dolgo brdo, Javorje in sosedne hribe. V noči na torek je padla temperatura na plus 3 stopinje C.

Iz Trbovelj

Na obliki lučastih škodljivcev, na deski in delcih, so uvedli na zahtevo staršev nemščino kot neobvezen predmet.

Slovesna otvoritev nove meščanske šole se bo vršila v ponedeljek 1. oktobra. Ob 9. bo šolska masa in nato slovesna blagoslovitev poslopja. Redni pouk se bo pričel v torek 2. oktobra.

Vpisvanje v obrtno nadaljevalno šolo v Trbovljah se bo vršilo 1. oktobra od 16. do 18. ure v pisarni deške šole na Vodi. Letos bodo obiskovale šolo tudi vajenke.

Iz Zagorja

Pomota ali triki. Rudniški delavec L. je prejel od sodišča za obvestilo, da ga toži trgovec S. iz Kresnice za dolg v znesku 450 Din. L. trgovca ne pozna in tudi ni prejel nobenega blaga, kar je pri odidu v Litiji tudi dokazal. Podobno obvestilo je prejel trgovec in čevljarški mojster K., ki ga tirja ljubljanski odvetnik za poravnava računa pri neki beograjski trdnici krvat v znesku 2000 Din. V obeh primerih gre za pomoto, ni pa izključeno, da si nabavljajo kdo blago pod napačnim imenom.

Nevarna skok iz brzoloka. Na zagorski postaji je skočil iz večernega brzoloka, ki vozi proti Ljubljani, neki možki. Le izredni sreči je pripisati, da ni prišel pod vlak. Pri zaslišanju je izjavil, da je mislil, da vozijo vlaki zaradi popravil na postaji še vedno z brzino 5 km.

Iz Novega mesta

Francoski krožek v Novem mestu bo otvoril 15. oktobra začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaj. Pouk se bo vršil po dve uri na teden. Prijave in vse podrobne informacije v lekarni Andriani.

Vozni red za drž poštne avtomobile. Od 1. oktobra bodo vozili drži poštne avtomobili na progi Novo mesto — Brežice: iz Novega mesta v Brežice ob 10.15, iz Brežic ob 6.48; na progi Novo mesto — Karlovec: iz Novega mesta ob 10.14, iz Karlovca ob 9.; na progi Novo mesto — Ljubljana: iz Novega mesta ob 11.40; iz Ljubljane ob 7.33.

Kolonijska novih hiš na Marofu je dosedaj dovela v večino tudi že zasodena. Te dni postavljajo drogovce in napeljujejo žice za električno razsvetljavo, tako da bo s 1. oktobrom vsaka nova hiša imela električno luč. Novo mesto dobi tako po zaslugi sedanjega občinskega zastopa eno svojih najlepših četrti. Dvakrat so ji že tudi našli ime. Prvotno ji novomeški »Quartier latin«. Oficijelno ime bodo seveda našli na magistratu. Je pa v novi četrti tudi les

pa cesta, ki bi ji bilo čim prej izbrati kakšno ime. Vprašanje je, kdo ima največ zaslug za ustvaritev nove naselbine. Zahvala gre vsem občinskim očetom, a v prvi vrsti gotovo sedanjemu županu g. dr. Režku, ki je po neplovnih letih prejšnjega županovanja znal nasprotujoče si stranke pridobiti za velika skupna dela. Zato bi bilo najpravičnejše, da bi se nova cesta imenovala »Dr. Režkova cesta«.

Sadni trg. Na sadnem trgu je sedaj največ dobrih breskev in grozdja. Kvaliteta je relativno še precej dobra. Cene so zmerne: 5 breskev stane 1 Din, velik grozd tudi 1 Din.

Iz Ptuj

Treznostno predavanje v Ptuj. V prostorih mestnega magistrata v Ptuj bo imel g. prof. Lojze Pavlič 30. t. m. ob 18. sklopično treznostno predavanje. Brez vstopnine. Vsi vabljeni. Za učence in srednješolce bo predaval ob 14. in 16. v njihovem zavodu.

Jesensko deževje je mnogo škodovalo tukajšnjim vinogradom. Vse veselje in nade na dobro trgatve so šle po vodi. Ljudje se resno ukvarjajo z mislijo pritiči takoj s trgatvijo. Kupčije z novim portugalcem so že pričele in ga porinjajo liter po 3 do 4 Din iz kleti. Gostilne ga točijo po 9 do 10 Din na tudi no 12 Din.

Dobisi

BREZNO PRI SV. JEDERTI. V nedeljo 30. t. m. s priklenkom ob 15. poredi javna ljudska knjižnica v Breznu pri g. Kozoletu veselico, na kateri uprizori dramski družbo »Zora« tri sologre: »Junaki«, »Zamoreci« in »Opeharjeni židi«. Po igri vinka trgatve, spušcanje rakete in razni bengalski eksperimenti. Za zabavo vsestransko preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih knjig, vabi k obilni udeležbi odbor.

BRASLOVCE. Namesto venca za pokopniškim Nandotom Grahom iz Braslovč je darovala obitelj Vrankovič iz Rakovca za revne učence braslovške šole 200 Din. Za velikodušni dar se šolsko vodstvo darovalcu najiskrenejše zahvaljuje.

MEŽICA. Podružnica SPD Mežica-Cerna obvešča vse planince in prijatelje planine Pece, da bo zatvoritev koč na »Peci« dne 30. t. m. Ob odlični zatvoritve se bo vršila trgatve s proste zabavo, katere dobiček gre za kočjo Opazarjamo. Zmudniki, da ne pozabijo na ta dan ter nas obiščejo. Poznejšim obiskovalcem bo ključ koč na razpolago v Mežici, Žerjavu in Črni. Imena shranitve ključev objavimo pozneje.

ST. LENART V SLOV. GORICAH. V obrtno nadaljevalno šolo bo vpisovanje učencev in učenk v vse tri razrede v nedeljo, dne 30. t. m. in v ponedeljek od 9 do 12 ure v ravnotelevizijski pisarni meščanske šole K. vpisovanju mora priložiti vsak vajenec in vajenka zadnje šolske izpisevalno in 100 Din vpisnine kot prispevek za učne pripomočke. Opazarjamo vse obrtnike v okolici 6 km, da morajo vsi njihovi vajenci brez izjeme obiskovati šolo. Redni šolski pouk se prične v sredo, dne 3. oktobra popoldne ob 14.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Prebivalstvo ob rogaški železnici je doživelo veliko razočaranje z novim voznim redom, po katerem do treh po polnočne na Grobelnem čakati sedem četrt ure na zvezo proti Celju in Mariboru ter eno uro iz istih krajev proti Rogatcu. S temi vlaki se vozi največ obiskovalcev po rogaški železnici, zlasti dijak iz šol, uradniki in učitelji, ki v Šmarji nimajo stanovanja, ter trgovci in drugi po opravkih v Celju. Maribor in pri uradih v Šmarji na Grobelnem le pri teh vlakih največ potnikov. Časih kar na stotine kle na toliko ljudi čaka toliko ur: v mali mrzli čakalnici, ali v kriteru odprti verandi, ali v obeh malih gostilnah? Zlasti uboga šolska mladina bi tu zmrzavala, trpela na zdravju in zruhljala družnecni čas za učenje. Pa tudi vlakovno osebo imata opravila in se tri ure ne ve kam drugam zateči nego v gostilno. Kako se le moglo dogoditi tako strašno poslabšanje voznega reda? Nujno potrebno je, da se ta (nabližaje rečeno) pomota popravi še pred 1. oktobrom, in da se uvede dosedanj zimski vozni red, po katerem imata na Grobelnem vlaka št. 8135 in 8636 prihod ob 14.47 in odhod ob 15.15. To je treba takoj urediti, da polenja veliko ozorčeno med ljudstvom, ki se boji velike zamude, stroškov in škode. Zimski vozni red na rogaški železnici je v ostalem enak poletnemu med glavno sezono v Rogatki. Starim kar po sezoni nimajo pomena, ker v zdravilišču ni več gostov. Stara zimska popoldanska zveza je najboljša, zato naj ostane; po možnosti naj se pa zboljša jutranja zveza iz Maribora in večerna v Maribor. Zlasti naj se napravi zveza rogaške železnice k dopoldanskim vlakom glavne proge ob 10.24 oziroma 10.47.

SEVNICA. V našem lepem trgu smo bili v nedeljo deležni krasne svečanosti. Naše gasilno društvo si je tekotom dveh let nabavilo nove instrumente za godbo in novo motorno brizgalno, kar zahteva v današnjih težkih časih pač ogromno požrtvovalnost tako od strani članov kakor tudi občinstva v splošnem. V nedeljo se je vršila blagoslovitev motorne brizgalne v navzočnosti kumice gospe Julke Verbičeve in nredala instrumentov svojim namenom v navzočnosti pokroviteljice gospe Jožele Kovačeve. Svečanost se zaradi slabega vremena ni mogla vršiti točno po običnem programu. V soboto zvečer je bila bakljada z godbo na čelu po trgu, s podoknicami kumici in pokrovitelji ter živzanimi raketi na hribu »Vrtča«. V nedeljo ob pol 10. je bila prepešana lepo okrašena motorna brizgalna v spremstvu godbe in mnogostevnih gasilcev iz Gasilne doma k cerkvi, kjer se je po maši vršila blagoslovitev. Cerkevni obredi, lepa pozdravna nagovora kumice in pokroviteljice ter deklaracije treh deklic, vse to je gnilo marsikatero osrčevale gasilce, ki se je že pri nešteti požarih mučil s težko ročno brizgalno, ki lo je sedla nadomestila motorna. Popoldne se je vršila veselica v novih gostilniških prostorih g. Frana Plautsteina, katere uspeh je v moralnem in upamo tudi v gnotnem pogledu bil vsekakor

zadovoljiv. Naša komaj leto stara godba na pihalu je pod vodstvom kapelnika Josipa Kladnika sodelovala neumorno in zadovoljila vse navzoče. Pozdravni nagovor župnega načelnika R. Engelbergerja godbi je našel lep odmev pri vseh navzočih. Našem agilnemu načelniku g. Rudolfa Cimperšku kakor tudi kapelniku g. Josipu Kladniku ključemo: Le naprej po tej poti in na svideenje v novem Gasilnem domu!

Sport

Finale hazenskega prvenstva

I. S. S. K. Maribor : S. K. Ilirija.

Kot finalista v tekmovalju za prvenstvo LHP se v letošnji sezoni zopet sestanejo stara rivala, ISSK Maribor ter SK Ilirija, če bo odločila tekmo s SK Slivnico v svojo korist, kar pa je skoro izven vsakega dvoma.

Obe družini razpolagata s popolnoma izbalansiranimi sedmorica prvo vrstnih, v vsakem oziru odlično izvežbanih in rutiniranih igralci, ki so nešteto uspešno zastopale barve svojega kluba in dosegle tudi proti velikim, renomiranim nasprotnikom marsikak časten rezultat. Odveč bi torej bilo povdarjati, da si bodo tudi o tem odličnem srečanju z vsemi močmi prizadevale izvolitvi si prvenstvo Slovenije ter se s tem kvalificirati za tekmovalje za državno prvenstvo, v katerem se tanejo prvaki beograjskega, zagrebškega in ljubljanskega podsaveza.

Fin. se odigra po dvojnem cupsitemu in se vrši prva tekma od vodstvom saveznega sodnika g. Sincina v Ljubljani v nedeljo 30. t. m. ob 11. dopoldne na igrišču Ilirije, revanša tekma na prihodnjo nedeljo, 7. oktobra v Mariboru.

Nadaljevanje prvenstvenih tekmovalj v I. a-razredu.

V nedeljo se srečajo v prvenstvenem tekmovalju kaj zanimivi pari. Za drugo kolo prvenstvenega tekmovalja so bili namreč prvenstvenega tekmovalja so bili na Slovan, torej štirje najboljši ljubljanski klubi.

Tekmovalja med sedanjim ljubljanskim prvakom Primorjem in Hermesom so vedno vzbujala veliko zanimanje, ker gojita oba kluba lep kombinacijski nogomet. Primorje je nastopilo poslednjič v Ljubljani v tekmi za poškodbeni fond proti Iliriji, kjer je le sreča poslednje imenovanemu do delila zmago. Od tedaj naprej je moštvo Primorja nepretrgoma treniralo ter se resno pripravljalo za prvenstveno sezono. A tudi Hermes ni počival, kar je dokazal v nedeljski prvenstveni tekmi proti Iliriji, kjer je sicer podlegel svojemu nasprotniku z veliko goliferenco, toda če bi bilo moštvo le malo odločnejše pred golom in imelo količjak sreče, bi odšlo z igrišča poraženo le z malenkostno diferenco ter bi si eventualno moglo priboriti tudi eno točko.

Hermes baš v tekmah proti vodilnim klubom pokaže svoje znanje, saj so rezultati, ki jih je dosegel proti Primorju in Iliriji, zanj zelo laskavi. Spomladaj je podlegel Iliriji z 2 : 1. Primorju s 3 : 0, a v nedavnih kvalifikacijskih tekmah za postavbo podsavezne reprezentance je Primorje le z velikim trudom doseglo rezultat 1 : 0. Tehnično in taktično izbalansirano moštvo Hermesa bo torej tudi za prvaka trd oreh ter bodo morali Primorjasi vložiti vse svoje moči in znanje, če bodo hoteli doseči napram takemu nasprotniku pozitiven rezultat.

Drugi nastopajoči par, Ilirija-Slovan, zasluži tudi vse zanimanje. Moštvo Ilirije, ki v spomladanski sezoni ni bilo baš na visku, je s sistematičnim treningom doseglo topet svojo prejšnjo formo ter v nedeljski tekmi pokazalo svoje znanje. Ambiciozni Hermes je moral Iliriji kloniti z veliko diferenco in je bila zmaga Ilirije povsem zaslužena. Tu di proti Primorju v tekmovalju za poškodbeni fond se je Ilirija dobro obnesla ter s tem dokazala, da je in ostane še nadalje resen kompetent za naslov podsaveznega prvaka.

Slovana sicer že dalje časa nismo videli v formi kot jo je pokazal v spomladanski prvenstveni tekmi proti Primorju; toda ker je tudi to moštvo poslednje čase pridno vežbalo, se nadejamo, da se nam bo pokazal v najboljši luči. Kar posebno odlikuje Slovana je njegova odpornost in žilavost ter je ravno zbog tega nudil tudi najjačim svojim nasprotnikom trd odpor. Gotovo je, da bo napram takemu nasprotniku morala Ilirija napeti vse sile, čeprav gre kot izrazit favorit v boj; če pa bo imel Slovan le količjak sreče, bi tudi obraten rezultat ne mogel baš presenetiti.

Obeta se nam torej napet boj za točke v obeh tekmah, tako da bo publika gotovo prišla na svoj račun. Tekme se vršijo po sledečem vrstnem redu: Primorje-Hermes ob 15.45 na igrišču Primorja; ob 14. prvenstvena tekma I. razreda med Grafiko in Natakarmem, Ilirija-Slovan ob 15.45 na igrišču Ilirije; ob 14. prvenstvena tekma rezerv.

SK Jadran. V nedeljo ob pol 10. obvezen trening za vsa moštva na našem igrišču. Opremo je prinesli s seboj. Načelnik. SK Natakarm Dne 30. t. m. se odigra ob 8.30 na igrišču ASK Primorje prvenstvena tekma s SK Grafika. Naslednji igralci naj bodo eno uro pred začetkom tekme v restavraciji »Kutny« zaradi razdelitve opreme: Ozebek, Lavrič, Strnad, Seden-Podgornik, Novak, Sušterušič, Otčič, Čiro, Pokorn, Zmagoslav. Bizjak Rediteljsko službo vršijo: Rojc, Marko, Vosprenik, Konča. Tekma se igra ob vsakem vremenu.

Gospodarstvo

Milijardno posojilo za dobavo železniškega materiala še ni definitivno sklenjeno

Glede na vesti iz Beograda, po katerih je bila med našo vlado in nemškimi jeklarskim trustom (Vereinigte Stahlwerke) sklenjena pogodba za posojilo v višini 100 milijonov mark (1.35 milijarde Din), ki bi se realiziralo v obliki dobav železniškega materiala, in glede na podobne vesti, ki so bile objavljene v večini inozemskih listov, poročajo dobro informirana »Frankfurter Zeitung«, da se ta poročila preuranjena. Jeklarski trust je sam v svojem komuniqueju povdarjal, da gre le za začasni dogovor, pri katerem je treba pogoje še določiti. Zato se more danes le reči, da so izgledi za definitivno pogodbo povoljni, pri čemer je med drugim še odprto vprašanje, v koliki meri se bodo teh dobav udeležila tudi druga nemška veleposredstva, n. pr. Allgemeine Elektrizität - Gesellschaft (A. E. G.) v Berlinu, ki je, kakor znano, stavila naši vladi svojo, toda manj ugodno ponudbo. Če bo pogodba za dobavo materiala in za posojilo definitivno sklenjena, bo jeklarski trust z garancijo v okviru nemškega izvoznog kreditnega zavarovanja najel v Zedinjenih državah posojilo od 10 milijonov dolarjev. Predvidene pa so tudi druge garancije. V splošnem gre pri tej transakciji za zelo kompliran način financiranja. Iz Berlina poročajo, da je naša vlada dobila štiri ponudbe, in sicer revodbo od berlinske A. E. G., ponudbo reke belgijske - francoske skupne, neke ameriške skupine in končno ponudbo nemškega jeklarskega trusta Vereinigte Stahlwerke, ki je bila najugodnejša, ker bi naša država plačala dobavljeni material s 7% (oletnimi) boni, ki bi se amortizirali al pari Veniar bi pri dobavah na podlagi pogodbe z jeklarskim trustom poleg berlinske A. E. G. (za lokomotive in »električni material«) sodelovale tudi velike tvornice lokomotiv Lincke - Hoffman, Orenstein & Koppel in Heutschel. Kakor se dalje zastrjuje, bo nemška država dala jeklarskemu trustu garancijo za 60% skupne svote.

Poleg gornje transakcije se naše prometno ministrstvo pogaja tudi za nakup 20 starih nemških lokomotiv Nemška družba državnih železnic ima namreč preveč lokomotiv (okrog 1800). Tozadnja pogodba z nemško družbo državnih železnic je baje že parafirana, le glede nakupne cene še ni prišlo do sporazuma. Kakor doznavamo, se je v zvezi s tem nakupom nedavno odpeljal v Nemčijo strokovnjak ljubljanske direkcije, da si ogleda, v kakšnem stanju se nahajajo dotične lokomotive.

Zasedanje tarifnega odbora. V sredo je v Zagrebu pričelo ponovno zasedanje tarifnega odbora, da se nadaljuje delo, prekinjeno v Beogradu. Najprej so bili zaslišani interesi lesne industrije ter se je razpravljalo o stališču te industrijske parije namram reformi, odnosno povišanju tarif. Temu je sledila, specialna, debata o spremembi tarif za posamezne vrste proizvodov lesne industrije. Predstavnik lesne industrije se v prvi vrsti zahtevali, da bi se pri sestavljanju novih tarif v prvi vrsti dale olajšave za izvoz in za prevoz v Vojsvodino, za izvoz oglja in da bi se ukinil 10% dodatek pri nakladanju v zaprte vagone. Dalje so interesi zahtevali olajšave za prevoz lesa k domačim žagam, dočim ne bi nasprotovali povišanju tarif za izvoz okroglega lesa in hlobov. Tarife za izvoz rezanega lesa naj bi se diferencialno. Pri specialni debati se je najprej razpravljalo o tarifah za brzojavne drogovce pri prevozu k obratom, kjer se impregnirajo, dalje o tarifah za jamski in taninski les. Končno se je še razpravljalo o važnem vprašanju reeksnedije. Pri razpravah o tarifah za kmetično industrijo so bile v prvi vrsti postavljene zahteve glede tarif za sodo in za sirovine za mlarnice. Glede na agrarni značaj naše države so bile postavljene tudi zahteve po znižanju tarif za umetna gnojila in za sirovine, ki jih potrebujejo tvornice umetnih gnojil.

Konvencija o mednarodni trgovini s sirom. Mednarodni kmetijski institut v Rimu je izdelal načrt konvencije o mednarodni trgovini s sirom ter ga predložil v poštev prihajajočim državam v odobrenje. Vsaka država, ki bi pristopila k tej konvenciji, bi morala vnesti v svoje zakone posebne določbe, ki bi onemogočale vsako prevaro o izvornosti in vrsti sira. Predvideno so uradne ugotovitve odstotka vode in maščobe v siru. Dalje bi bil naziv gotove vrste sira brez dodatka dovoljen samo v državi, ki proizvaja dotično vrsto sira. Sir, ki se v drugih državah proizvaja pod nazivom, ki je značilen za sir iz izvorne države, bi smel poleg dodatnega naziva nositi naziv izvorne države le tedaj, če se proizvaja iz iste vrste mleka, kakor v izvorni državi.

Ratifikacija jugoslovnsko - avstrijskega dodatnega dogovora k trgovinski pogodbi. Še nedavno smo poročali, da jugoslovnska kakor tudi avstrijska vlada odlagata z ratifikacijo dodatnega dogovora k jugoslovnsko - avstrijski trgovinski pogodbi, ker ta dodatni dogovor ni zadovoljil ne avstrijske in ne jugoslovnske gospodarske kroge. Prvotno je naša vlada nameravala uveljaviti tatine spremembe tega dogovora uredbnim potpis, pomezje pa je to namoro opustila, ker se je bati, da bodo nove avstrijske carine povsem onemogočile naš izvoz živine in svinj v Avstrijo. Kakor poročajo iz Beograda, se je vlada odločila, da bo dodatni dogovor predložila Narodni skupščini v odobrenje, vendar pa šele v oktobru, tako da danes še ni sigurno, kdaj se bo izvršila ratifikacija.

Arkelja sirovih kož v Zagrebu. Te dni se je vršila v Zagrebu vsakomesečna arkelja sirovih kož združenja zagrebških mesarjev. Vsega je bilo na razpolago 16.000 kg sirovih govejih in 7800 kg sirovih telečjih kož. Ker so bile ponudbe za goveje kože znatno nižje kakor pri zadnji arkelji (najvišja ponudba je bila 21.50 Din za lahke in 23.50 Din za težke napram 23.50 in 24.50 Din pred meseca) se je Združenje mesarjev odločilo, da partije ne proda. Telečje kože so bile prodane po najugodnejši ceni 31.50 Din trdnji Viljem Freund v Mariboru.

Konkurs je razglašen o imovini Antona Bučarja, trgovca v Brežicah (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Celju 4. oktobra, oglasitveni rok do 1. novembra, ugotovitveni narok 8. novembra).

Prisilne poravnave. Ker je bila sklenjena prisilna poravnava, je odpravljen konkurz o imovini Josipine Toplakove, trgovke na Polzeli.

Schicht
Terpentin-Milo
se imenuje občutek, ko smo srečni.
Tako veseli smo lahko tudi tisti dan, ko se pere perilo, ako se spomnimo 7 prednosti, katere ima

Borze

28. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Večje povpraševanje je bilo po devizah na Curih in Dunaj. Manjšo potrebo v devizah na Newyork, Budimpešti in Pariz je krila privatna ponudba. Težaji deviz so ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektne tržišču je bila danes tendenca v Vojni škodi mirnejša. Prompna je notirala 440.75 — 442, trgovala pa se je kasa po 441 in za december po 451 — 452. Investicijsko je bilo zaključeno po 86, agrarne pa po 55.5. Med bančnimi vrednotami so bili običajni zaključki po nespremenjenih težajih. Med industrijskimi papirji je popustil Gutmann na 190 zaključek, dočim v Dravi po večerajšem močnem dvigu tečaja (v zvezi s pogajanjem za prezem vžigalčnega monopola po švedskem vžigalčnem trustu) danes ni prišlo do zaključka, kajti izpod 610 ni bilo blaga, dočim se je nudil denar po 540. Zaključki so bili še v Slavoniji po 4 in v Osiješki ljevaonici po 165.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.8425, Berlin 13.5575 — 13.5875 (13.575) Brusel 0.9126, Budimpešta 9.905 — 9.925 (9.91), Curih 1094.1 — 1097.1 (1095.6), Dunaj 8.002 — 8.032 (8.017), London 0.276.21, Newyork 56.84 — 57.04 (56.94), Pariz 221.6 — 223.6, Trst 0 — 297.66.

Zagreb. Amsterdam 22.8125 — 22.8725, Dunaj 8.002 — 8.032, Berlin 13.5575 do 13.5875, Budimpešta 9.9107 — 9.9407, Milan 296.52 — 298.52, London 275.81 — 276.61, Newyork 56.809 — 57.009, Pariz 221.6 — 223.6.

Dunaj Beograd 12.4550 — 12.4950, Berlin 168.97 — 169.47, London 34.38875 — 34.48875, Milan 37.0650 — 37.1650, Newyork 709 do 711.50, Praga 21.0050 — 21.0850, Curih 136.41 do 136.91, dinarji 12.43 — 12.49.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.87, Newyork 519.65, London 25.20 in pet osmink, Pariz 20.32, Milan 21.16, Praga 15.40, Budimpešta 90.58, Bukarešta 3.16, Sofija 3.75, Varšava 58.22, Dunaj 3.175.

Efekti.

Ljubljana. Celska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Praštediona 920 — 0, Kreditni zavod 175 — 0, Ruše 265 — 285, Stavbna 56 — 0, Sešir 105 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojska škoda 440.75 — 442, kasa 440.75 — 442, za december 450 — 451.5, investicijsko 86 — 86.25, agrarne 55.5 — 55.75, bančne vrednote: Hipotek 58 — 58.5, Poljo 18 — 19, Ljubljanska kreditna 126 — 130, Praštediona 920 — 925, Srpska 151 — 152, Narodna 0 — 7000, Jugoslov 88 — 88.5, industrijske vrednote: Gutmann 190 — 195, Slaveks 98 — 100, Slavonija 4 do 4.5, Drava 540 — 610, Sečerača 480 do 480, Vevče 107 — 112, Dubrovačka 470 do 490, Ljevaonica 162.5 — 167, Trbovlje 470 do 480.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (28. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključeneh je bilo 20 vagonov bukovih pragov. Deželni pridelki: Tendence čvrstješa. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 90 dni): baška, 78/80 kg, prompna po 290 — 292.50, za oktober po 295 — 297.5, za november po 302.5 — 305; turščica: baška, slov. postaja, plač. 30 dni po 347.5 — 350, argentinska »La Plata«, prompna, za carinjenja, fco Ljubljana po 310 — 315.5; jermen: baški, 70/71 kg, zdrav, rešetan, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 305 — 307.5; rž: baška 73/74 kg, uzančno blago, mlevska tarifa, slov. postaja po 295 — 297.50; moka: »0g«, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 430 do 435; oves: baški ali slavonski, rešetan, zdrav, navadna vozina po 275 — 280.

Novosadska blagovna borza (28. t. m.). Tendence stalna. Cene ovsn so se dvignile. Promet: 50 vagonov pšenice, 14.5 vagona čvsa, 46 vagonov turščice, 27 vagonov ržke in 8 vagonov otrobov. Pšenica: baška, baška poljska in sremska, 79/80 kg 242.5 do 245; banaška 240 — 242.5. Oves: baški 237.5 — 242.5. Turščica: baška 300 do 305. Moka: baška »0g«, in »0g« 350 do 360; »2« 330 — 340; »3« 310 — 320; »6« 265 — 275; »8« 210. Otrobi: baški v jutastih vrečah 182.5 — 187.5.

Dunajska borza za kmet

Iz življenja in sveta

Bandit Milan Gjorić iz Aleksinca

V Parizu smo postali slavni po maskiranem banditu Milanu Gjoriću, ki je izvrševal drzne vlohe z osmimi pomagači. — Razkošno življenje vlomilca

Pred dnevi so naši listi poročali, da je prišel pariški policiji v pest slepi bandit Milan Gjorić iz Aleksinca v Srbiji, mož, ki je že dolgo izvrševal v Parizu vlohe ter je imel osem pomagačev, med katerimi sta bila samo en Italijan in en Francoz, vsi drugi pa so bili Gjorićevi rojaki. Gjorić je bil vodja izredno drzne vlomilske tolpe, ki je že dolgo delala sive lase pariški policiji, a ji je slednjič le prišla v nabrušene kremplje.

Citateljem našega lista je gotovo še v spominu vlom v češko poslaništvo letos poleti v Parizu. Ta vlom, pri katerem so tatovi odnesli dragoceno ogrlico in nakit ge. Osuske, soproge češkega poslanika v Parizu, je izvršil

Milan Gjorić iz Aleksinca.

Vlomil je ponoči v stanovanje in je popadel go. Osusko za vrat ter ji je zagrozil, da jo ubije, če le mukne besedico. Nato je uplenil vse dragocenosti in zbežal brez sledu.

Letošnje poletje je bilo sploh bogato na plenu za Gjorića in njegovo tolpo. Dne 20. junija je bil izvršen vlom v stanovanje francoskega senatorja vikomta de Cornudeta. Tatovi so odnesli denar, zlatino in dragulje. 22. julija so isti vlomilci vdrl v stanovanje nekega Vanderbilta in so ukradli za 300 tisoč frankov dragocenosti. 22. avgusta je bil izvršen vlom v stanovanje princa Murata, tri dni pozneje pa pri nekem de Riclesu, kjer je izginilo za 50 tisoč frankov vrednosti. Vsi ti vlomi kakor tudi vlom v Deauvillu, kjer je bila neka ga. Bernheimova okradena za pol milijona frankov

so bili izvršeni v enakih okoliščinah.

Tako je prišla francoska kriminalna policija do zaključka, da je te vlohe moral izvršiti ena in ista tolpa, ki ima enotno vodstvo. V stanovanje je po navadi vdrl razbojnik, okrinkan s črnim robcem. Z neverjetno drznostjo je oblezel stanovanje, pobral vse, kar je bilo v njem dragocenega in potem izginil. Če je našel koga doma, ki se mu je zoperstavil, mu je zagrozil, da mu bo s kroglo upihnil življenje.

O neverjetni drznosti je končno pričala nesramna metoda vlomilcev, ki so po vlovu obiskali še kuhinjo ter

pojedel najboljšo

kar so našli v omari.

Na vlomilskih pohodih je bila čestokrat ena in ista oseba. Časih so vlomilci videli in srečali. Korakal je skozi ulice kakor bi bil njegov ves Pariz. Vendar pa ni vedel nihče, kdo je in odkod je prišel. Zato so ga začeli zalezovati posebni detektivi.

Pred dnevi je srečal v predmestju Bagnolet neki policijski agent s tovarišem, članom kriminalne policije, dva moška, ki sta s sumljivim vedenjem že na zunaj kazala, da ni ž njima vse v redu. Inspektor Foulon se je brž odločil, da sumljiva tipa aretirata in je to storil. Po dolgem oklevanju sta areti-

ranca povedala, kako se pišeta. Prvi je bil Attilio Bochetti, star 19 let, srbski državljani (tako je sam izjavil), drugi pa Branko Šuput, tudi srbski podanik. Pri obeh je našel detektiv zlato in dragulje. Priznala sta, da izvirajo dragoceni predmeti, ki sta jih prodajala, od

Člani Gjorićeve tolpe

Od leve proti desni in od zgoraj navzdol: Gjorić, Jovanović, Vezic, Šuput, Pochetti, Miletić, Bogolević, Brudarz in Meunier.

raznih vlovov in sta takoj rekla, da imata sodelavca v osebi 18 letnega Martina Miletića, stanujočega v ulici Lemaitre.

Pri tem tipu je policija odkrila veliko vlomilsko gnezdo in ujela tolpo, ki šteje devet mož.

Banditi so se baš sestaljo očitno zato, da bi pripravili kak nov vlom. Poleg Gjorića so bili v družbi: Mladen Jovanović, Marij Borojević in Dragoljub Vezic — vsi iz Srbije.

Na policijski so vsi označili za svojega voditelja Milana Gjorića, ki pa je bil tako »velikodušen«, da je svoje kom-plice skušal razbremeniti z izjavo, da so nedolžni, in da je vse vlohe izvršil sam. Naknadno je policija dognala, da njegova izjava ni resnična.

Gjorić je slep na eno oko in je izvrševal vlohe okrinkan z robcem. Njegovo življenje je zelo pustolovsko. Najprej je bil uradnik pri nekem rudniku v Srbiji, potem je prišel v Francijo, kjer je dobil zaposlitev pri neki ladjedelnici v Havreu. Vendar je imel premalo sredstev za razkošno življenje, ki je hrepenel po njem. Ker ni šlo po poštenu poti, se je vrnil na pošten način »zaslužka«. Letos v začetku leta je prišel v Pariz, spravl skupaj nekaj banditskih tipov in ž njimi izvrševal vlohe. Nakradene predmete je prodajal po smešno nizki ceni. Zdaj je vsa njegova tolpa na varnem.

Portez Gill, novi prezident Mehike

Callesov naslednik je komaj 37 let star in se bo držal smernic politike dosedanjega predsednika

Mehiška republika je dobila te dni novega državnega poglavarja v osebi Porteza Gilla. Mehški kongres ga je izvolil za provizoričnega načelnika države z 274 glasovi, t. j. z vsemi glasovi, ki so bili oddani pri prezidentskih volitvah.

Gill, ki je notranji minister v Callesovi vladi, je bil do svojega imenovanja za ministra guverner mehiške province Tamalipas. Star je komaj 37 let in je torej najmlajši prezident, kar jih je doslej imela mehiška država.

Smatrajo ga za privrženca Callesovega liberalnega političnega režima, kar

daje garancije tudi za dobre odnose s sosedno Ameriko. Po vseh poročilih izgleda, da bo Calles za Gillovim hrbtom še nadalje vodil mehiško politiko, ki je važna posebno v dveh vprašanjih: glede odnosov napram inozemstvu (tu je vstet tudi Vatikan) in glede pe-troleja, ki tvori zlati vrelec mehiške republike.

Kongres, ki je izvolil Gilla za državnega poglavarja, je tudi določil, da se bodo vršile prihodnje prezidentske volitve čez dobro leto, t. j. tretjo nedeljo v novembru 1929. Gill je dal takoj po izvolitvi za prezidenta sledečo izjavo: »Vladal bom strogo ustavno in bom polagal posebno važnost na to, da bo do prihodnje prezidentske volitve kar najsvobodnejše. V ostalem bom sledil smernice obnove novega programa, ki ga je razvil pred mehiškim kongresom predsednik Calles.«

Mehikanci, ki so zadnje čase trpeli mnogo glede notranjega mira, si obetajo pod Gillovo vlado pomirjenje. Katoličani celo upajo, da jim bo Gill prijaznejši in pravičnejši nego Calles in da bo v tem oziru prišlo do konkordata ali vsaj do predhodnega sporazuma s papežem v Rimu.

Nobilova ekspedicija v knjigi

Gen. Nobile — »ovirja vsem in vsemu«

Medtem ko sedi general Nobile v Rimu na varnem in si od časa do časa napravi malo reklame z obiskom v tem ali onem italijanskem mestu in mestecu, je izšlo prvo tiskano delo o njegovi ekspediciji v Oslu na Švedskem. Knjigo je napisal rešitelj Nobila, kapetan Lundborg. Redigiral jo je norveški novinar Arnesen.

Korespondenti velikih listov, ki so publikacijo prelistali in prečitali javljajo, da vsebuje to delo mnogo značilnih detajlov, ki so bili doslej neznani. Posebno pozornost pa vzbujajo difference

med generalom Nobilom in med poveljnikom ladje »Città di Milano«, Romagno. Onadva sta se ves čas srdito prepirala. Ko je kapetan Lundborg rešil generala in ga izročil v oskrbo Romagnu, je poveljnik italijanske oporišne ladje pokaral rešitelja z besedami: »Čemu ste prav za prav rešili prvega generala?! Ta človek je vsem in vsemu na poti!«

Seveda zbujajo ta pripomba splošne komentarje. Odlomke iz Lundborgove knjige že ponatiskujejo ameriški listi, ki pripravljajo s tem pot Lundborgu v Ameriko. Hrabri rešitelj Nobila bo namreč v Ameriki predaval o svoji rešilni ekspediciji in je najavil v Zedinjenih državah nad sto konferenc s to vsebino.

Nobile pripravila gradivo za natis prve knjige o znanstvenih izsledkih vožnje na severni tečaj. Prvi del bo obsegal pogoje beležke, drugi pa Behounekov podatke in gradivo italijanskega meteorologa Pontremolija ter Šveda Malmgreena.

Tretji in četrti polet L. Z. 127

V sredo, 26. septembra se je najmo-vejši zeppelinovec tretjič dvignil v Friedrichshafnu. Startal je ob 14. popoldne. Topot ga ni vodil dr. Eckener, ampak poročnik Flemming. Dr. Eckener je vodil manevr iz svoje študijske sobe posredstvom radia.

Ob petnajstih je letel Zeppelin nad Konstanz, odkoder se je vrnil zopet nad Friedrichshafen, kjer je križaril nad dobro uro časa. Vsa popravila, ki

so jih napravili na podlagi zadnjih izkušenj s poletji, so se izvršeno obnesla. Obod ladje ne poirfotava več kakor pri prvih dveh poletih in tudi druge naprave kažejo znatno izboljšanje. L. Z. je ostal na tretji vožnji v zraku štiri ure.

V petek zjutraj pa se je dvignil Zeppelin na srednjeevropski polet. Tega poleta se je udeležil tudi predsednik državnega zbora v Berlinu Loebe. Mimo Monakovega je krenil zrakoplov proti Avstriji. Imel je dokaj slabo vreme in je zaradi tega s precejšnjo težavo križaril po zraku.

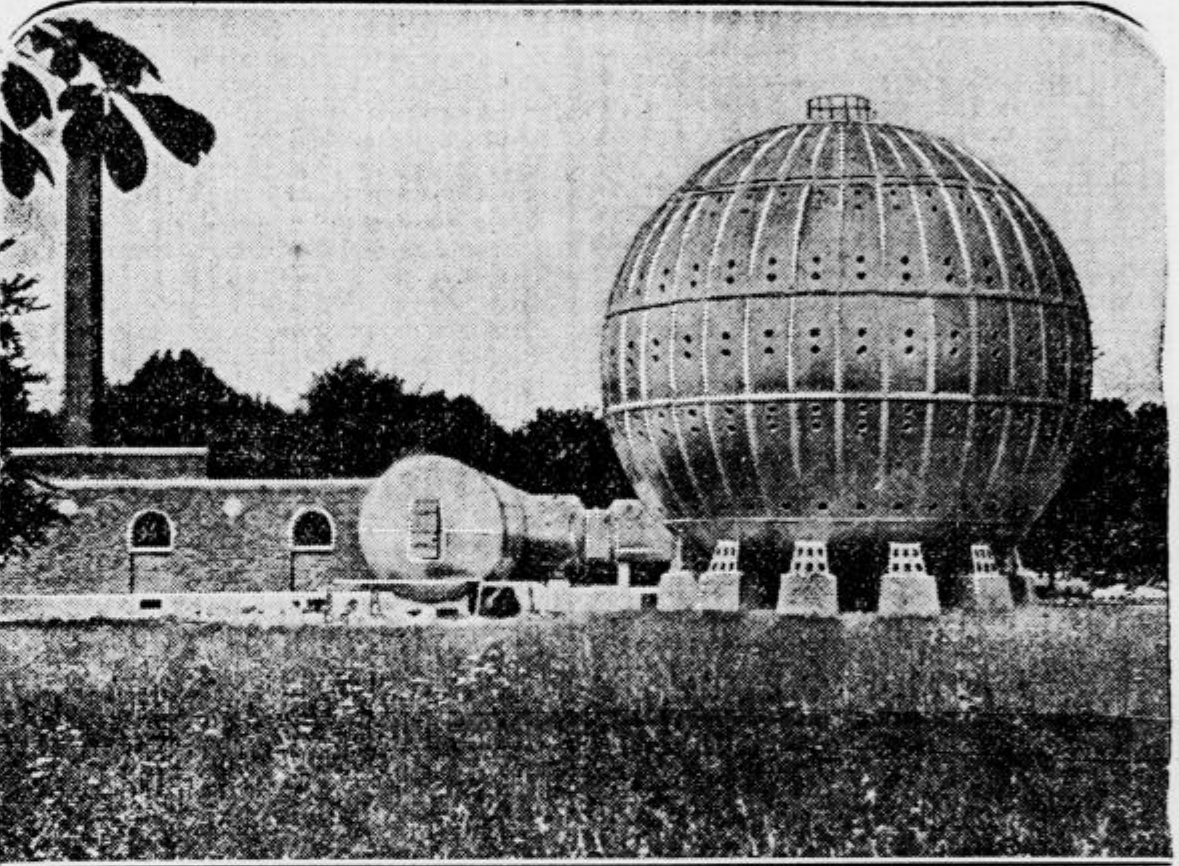
Iz vele mestnega močvirja

Na Dunaju je napovedala konkurz velika trgovina s preprogami Orendi. Vzrok poloma je prišel na dan šele pri naknadnem pregledovanju računov. Blagajničarka tvrdke, 47 letna Ema Šipkova, rodom iz Prage, je imela ljubčeka, ki je bil oženjen, a je živel ločen od svoje žene in mu ni bilo nikdar dovolj denarja. Blagajničarka, ki se je bala, da se ne bi ljubček izneveril tudi njej, mu je dajala denarja kolikor ga je hotel. Že več let je ukradla iz blagajne vsak večer po nekaj sto šilingov (100 šilingov je v našem denarju 800 dinarjev), njen ljubček pa je denar ponoči zapravljval v barih in zabaviščih ter si je zanj kupoval tudi ljubezen drugih žensk.

Herbert Raimund Rubinek, kakor se

SPORTNE ČEPICE

krasnih modernih vzorcev tudi na debelo v zalogi pri A. Presker — Sv. Petra cesta. Priznana najnižje cene ...

Sanatorij iz jekla

Dr. Cunington z medicinske fakultete v Kansas-Cityju je odkril novo metodo za zdravljenje sladkorne bolezni, ki jo je oživil v zgoraj naslikanem sanatoriju v podobi ogromne jeklene oblike. V tej obli je več hermetično zaprtih dvoran, čiljih zrak vsebuje postopoma naraščajočo množino kisika. Pacienti gredo skozi te dvorane. Kuriozni sanatorij je veljal 1 milij. dolarjev.

NOVOSTI

za plašče in kostume ravno kar došle!

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg šte. 10.

Na najlepši točki tik cerkve v večjem kraju pri Ptujju se prodaja radi rodbinskih razmer

Ilepa hiša

z staro vpeljano gostilno in trgovino.

Tik poleg je vzorno gospodarsko poslopje, vinograd, sadovnjaki in nekaj orakov orane zemlje. Dobra eksistenca sigurna. Cena po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod Lepo posestvo 17.

Češke tkanine za domačo uporabo

Eksportiram svoje garantirano pristno-barvne izdelke za konsumente (kanavas zefil - maceo, inlet, batist, flanelo, damast, brisače i t. d.)

Ko vpošljete moj naslov (zadostuje dopisnica z 1.50 Din znakom), dobite takoj iz moje tkalnice vzorčno kolekcijo gratis in franko na vpogled.

JAROSLAV MAREK,

tkalnica,

Bystre nad Metuje — Češkoslovaška.

Zahvala.

Za mnogostranske izraze odkritosrčnega sočutja, ki smo jih prejeli pisмено ali osebno ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenežnega soproga, očeta, sina, brata gospoda

Nandeta Graha

izrekamo tem potom vsem našo najpriskrnejšo zahvalo. Posebej pa se zahvaljujemo oč. duhovščini, zastopnikom gasilskega saveza in župe gg. Vengustu in Koširju; gasilnim društvom Braslovče, Gomilsko, Trnava, Polzela, Puška vas, Paka, Parčlje, Kamenče in Letuš; dalje zastopnikom obrtnega društva na Vranskem in obrtni zadrugi prostih obrti za okraj Vrasko. Zahvaljujemo se dalje vsem govornikom, p. č. dekanu Medvedu in gg. Omladiču, Vengustu, županu Omladiču, Bošnjaku in Lušinu za njih poslovilne besede ob odprtem grobu; dalje pevskemu krožku in društvu v Braslovčah ter gasilski godbi »Zarja« iz Sočanja za ganljive žalostinke na domu, poti, v cerkvi in na grobu; vsem darovalcem prelepih vencev in ovejta ter končno vsem, ki so našega za vedno odšleda ljubljence spremenili na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsem naša najpriskrnejša zahvala.

Priporočamo blagega pokojnika v prijazen spomin in molitev.

V Braslovčah, 27. septembra 1928.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Lya de Putti,

simpatična mlada filmska igralka, znana tudi našemu občinstvu po svojih izvrstnih kreacijah. Nje zadnja fotografija!

Zlati panter

»Oh, to ni tako hudo. Na Larryja se menda lahko zanesete? Postavila bova aparat v vašo spalnico in vi zabičite Larryju, na

kakor je znal samo on. »Zelo me veseli, Larry,« je rekel, »da vas spoznam. Clayton me je pritegnil k svojim poizvedbam, tako da smo zdaj trije; nadejam se, da boste pomagali tudi meni. Če se

Brez nadaljnjih nezgod smo prispeli do taj in potegnili žico ob poslopju do lesenega plotu, ki je ločil dvorišči obeh hiš. Žico smo tudi tu tako skrbno zakrili, da je ni bilo videti.